

Uredništvo »Zbora občanov« in izvršni odbor občinske konference SZDL Bežigrada sta organizirala razgovor s kandidati za poslance republiške skupščine. Večina se jih je povabila odzvala, nekateri so se opravičili, drugi pa tudi to ne. Razgovore objavljamo na 4., 5. in 7. strani. Naknadno smo poiskali še inž. Miloša Poliča, ki so ga na zborih volivcev potrdili za kandidata.

Imena vseh kandidatov preberite na 3. strani.

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA
BEŽIGRAD

ZBOR OBČANOV

Leto IX
Številka 3 (68)
APRIL 1969
Brezplačen izvod

Slovo - čisti računi

Predzadnja seja občinske skupščine v tej mandatni dobi je bila živahna da le kaj. Največ govora je bilo o arondaciji in o prodaji ali boljše prekupčevanju z zemljišči. Skupščina je imenovala nekaj komisij, da bi razčistili sporne zadeve in novi skupščini, ki bo izvoljena 13. aprila, pustili kar najbolj urejeno dediščino.

ARONDACIJA

Odborniki niso bili zadovoljni z odgovorom »Agrokombinata Emona« o arondaciji. Zahtevali so ukrepe, odločitve, ne pa nejasne odgovore in sporna zagotovila. Nezakonitost, prevara, neodgovorni eksperiment, kriminal — to so besede, ki jih

nepravilnosti ali kršitev zakonodaje, razen na področju davčne politike, kjer so nepravilnosti tolikšne, da je potrebno odrediti nekatere ukrepe.

Ugotovili so večje nepravilnosti pri obdavčenju obrtnikov v letih 1966. in 1967, ter delno tudi v letu 1968. Zaradi nevestnega poslovanja nekaterih uslužbencev davčne uprave so zoper te odredili disciplinski postopek, začeli bodo tudi kazenski pregon, če bo potrebno.

V letih 1966. in 1967. je bilo nekaj obrtnikov z večjim obsegom poslovanja prenizko obdavčenih, ne samo zaradi slabega dela davčnih organov, ampak tudi zaradi prikrivanja prometa. Kernjehove davčne obveze še niso

in njihovim obratom na Linhartovi cesti, je občinska skupščina imenovala svojega predstavnika v arbitražno komisijo pri gospodarskem sodišču. Zdaj pa so imenovali še posebno odborniško komisijo. Odborniki so dobili za gotovilo, da se bodo predstavniki bežigradske občine v tem sporu zavzemali za zaščito interesov delavcev v obratu na Linhartovi cesti.

»SOSESKA«

Občinska skupščina je sprejela na znanje poročilo podjetja za urejanje stavbnih zemljišč »Soseska« za preteklo leto in program del za leto 1969. Zavrnila pa so cenik uslug, ki jih podjetje »Soseska« opravlja v zvezi s svojo dejavnostjo.

Skupščina je sprejela še novi odlok o priznavalninah in družbeni pomoči borcem in družinam borcev NOB ter poročilo o pripavah na gradnjo nove osnovne šole (ob Tolstojevi ulici) ter novega otroškega vrtca (ob Glavarjevi ulici).

Zadnja seja občinske skupščine tega sklica bo v četrtek, 10. aprila, obravnavala pa bodo poročilo o delu skupščine v preteklih letih.

Julija bazeni pri Šternu

V začetku aprila so na kopališču na Ježici začeli graditi tri bazene. Pri gostinskem podjetju Bežigrad, ki financira to gradnjo, so nam povedali, da bodo bazeni naredili že julija meseca letos. V treh bazenih s skupaj 1.844 kv. metri vodne površine bo prostora za 4.500 kopalcev na dan. Bazene gradi podjetje »Gradisk«; investicijska vrednost objektov znaša 1.650.000 dinarjev.

Otvoritev nove telovadnice v Dolu

V Dolu se pripravljajo na otvoritev telovadnice. Dela gredo h kraju, urediti je treba le še nekatere malenkosti in novi prostori bodo na voljo dolskim telovadcem in kulturnikom. Slovesna otvoritev bo 27. aprila. »Svoboda« pripravlja pester kulturni spored, v naslednjih dveh večerih pa bodo nastopili še športniki. Tako veselo in svečano dol verjetno še ni dočkal delavskega praznika.

Takse že vračajo

Od ponedeljka 7. aprila naprej bežigradska občina vrača denar, ki so ga občani plačali za komunalne takse na avtomobile.

Tistim, ki so takse plačali na podlagi odločbe občinske skupščine, bodo denar vrnili po pošti; občani, ki so takse plačali pri registraciji vozil, pa se morajo oglasiti v sprejemni pisarni občinske skupščine na Parmovi 41 (vsak delavnik razen sobote od 8. do 12. ure) in predložiti potrdilo o plačilu takse, da bodo denar vrnili tudi njim. Če so potrdilo izgubili, naj se vseeno oglasijo.

Denar bodo vrnili vsem; začeli so po abecednem redu vplačnikov.

Po sklepu republiške skupščine bodo morale vse občine v Sloveniji, ki so pobrale komunalne takse na avtomobile, denar vrniti. Občini Bežigrad in Celje sta sklep o vračilu denarja sprejeli že prej.

je bilo slišati v skupščini. Prvikrat je bilo tudi rečeno, da arondacijska komisija verjetno ni delala najbolj pravilno.

O arondaciji bo govora spet na seji občinske skupščine meseca maja, ko bo skupščina zahtevala poročilo »Agrokombinata Emona« in ustrezne ukrepe.

REVIZIJA

Uvedli bodo disciplinski postopek zoper nekatere uslužbence občinske davčne uprave. Obrtnike, za katere bodo ugotovili, da so prikrili promet, bodo naknadno obdavčili.

Organi republiške uprave so namreč strokovno pregledali delo upravnih organov občinske skupščine. Na drugih področjih niso ugotovili

zastarele, je mogoče obnoviti odmerni postopek. Občinska skupščina je imenovala posebno komisijo, ki bo opravila pregled in odredila naknadno obdavčenje v vseh primerih, kjer bodo ugotovili neupravičena odstopanja.

PREKUPČEVANJE

Na skupščini, pa tudi na zborih volivcev, je bilo že nekajkrat govora o kupovanju in prodajanju zemljišč; na tem področju so še zlasti »aktivna« nekatera gradbena podjetja. Komisija občinske skupščine bo pregledala zadeve okrog dodeljevanja zemljišč ter z ugotovitvami seznanila odbornike.

TESARJI

V zvezi s sporom med Lesnim kombinatom Ljubljana

Ustrezni kandidati

Izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Bežigrad je skupaj s predsedniki krajevnih organizacij SZDL, predsedniki terenskih volivnih komisij in predsedniki krajevnih skupnosti, razpravljal na zadnji seji o letošnjih volitvah in zborih volivcev, ki so v drugi polovici marca dokončno potrjevali kandidate za nove odbornike in poslance.

Zborov volivcev na terenu se je udeležilo 1300 občanov, v delovnih organizacijah pa 6.049. Udeležba je bila ponekod izredna: v Savskem naselju je bilo, na primer, na zboru 256 volivcev, na dveh zborih v krajevni skupnosti Stadion 341 volivcev itd.

»Na zborih volivcev so menili, da so predlogi za nove odbornike in poslance zelo kvalitetni, nam je dejala Metka Peterca, sekretar občinske konference SZDL Bežigrad, vsi brez izjeme pa so dajo, da je volivni sistem preveč kompliciran.

Zahtevali so še, da bi morala povsod kandidirati po dva kandidata za vsak mandat. V zvezi s tem je prišlo na zborih do negotovanja, zlasti tam, kjer je občinska kandidacijska konferenca potrdila enega samega kandidata za mestno skupščino. Krajevne kandidacijske konference so namreč predlagale po več kandidatov za posamezno mestno volivno enoto, na občinski kandidacijski konferenci pa je v šestih primerih od večih predlaganih samo eden dobil dovolj glasov.

Člani izvršnega odbora SZDL in predstavniki krajevnih organizacij so bili enotnega mnenja, da ni prav, da na primer delegati iz Savskega naselja odločajo na seji občinske kandidacijske konference med drugim tudi o tem, kdo bo predstavil volivce Stadion v mestni skupščini. Volivci so na zborih zato predlagali, naj bi v prihodnje v številu kandidatov za posamezne mandate odbornikov mestne skupščine odločali na krajevnih kandidacijskih konferencah (ta

ko kot za odbornike občinske skupščine), ne pa da o tem odloča občinska kandidacijska konferenca, ki jo sestavljajo delegati iz vseh krajevnih konferenc SZDL. To naj bi upošteval tudi novi statut mestne skupščine.

Nekatere krajevne konference SZDL so se zato ponovno zavzele za predlagane kandidate, ki so izpadli po glasovanju na občinski kandidacijski konferenci. Zbori volivcev so jih lahko potrdili povsod tam, kjer je bila udeležba na zboru takšna, kot jo predpisuje zakon. Tako bodo zdaj kandidirali — seveda poleg vseh tistih kandidatov, ki jih je potrdila občinska kandidacijska konferenca — za odbornike mestnega zbora mestne skupščine še inž. Franc Čačovič (v 3. volivni enoti), Joško Pirnar (v 4. volivni enoti), Franc Jeras (v 5. volivni enoti) in Anton Rems (v 7. volivni enoti), za poslance republiškega zbora republiške skupščine pa bo

v 30. volivni enoti kandidiral še inž. Miloš Polič.

Nekaj sprememb je tudi pri kandidatih za odbornike občinske skupščine. Nekateri predlagani niso dali soglasja za kandidacijo, ponekod pa so na zborih volivcev dodali nova imena.

Precej vprašanj je bilo tudi okrog kandidatov za poslance družbeno-političnega zbora zvezne skupščine. V zadnji številki »Zbora občanov« so bila namreč objavljena le imena do takrat evidentiranih možnih kandidatov; medobčinska kandidacijska konferenca, ki so jo sestavljali delegati iz sedmih občin, se je sestala kasneje, zato tudi nismo mogli objaviti imen vseh možnih kandidatov. Na medobčinski kandidacijski konferenci, ki je bila 13. marca, sta dobili potrebno število glasov za kandidata za poslance družbeno-političnega zbora zvezne skupščine Majda Bojc in Zvonka Hafnera.

3000 milijonarjev

Do konca meseca februarja je natanko 3333 Bežigradčanov prijavilo občinski davčni upravi, da so lani zaslužili več kot dva milijona starih dinarjev. »Dvojnih milijonarjev« je bilo leto poprej 2589; v občinsko blagajno so plačali nekaj več kot 96 milijonov st. dinarjev »prispevka od skupnega dohodka občanov«.

Letos je prijavilo dohodek nad dva milijona st. dinarjev skoraj 800 občanov več kot leto poprej. Računajo pa, da približno tretjina zavezancev ne bo plačala prispevka, ker letos veljajo oprostitve (nezaposleni družinski člani, otroci).

Najvišji prijavljeni dohodek znaša 10.200.000 st. dinarjev. Tolikšen je bil laniški zaslužek enega univerzitetnega profesorja in enega inženirja. Dohodek do 9 milijonov st. dinarjev so prijavili trije občani, do 8 milijonov st. dinarjev 9 občanov, do 7 milijonov — 20, do 6

milijonov — 61, do 5 milijonov — 244, lanski zaslužek do 4 milijone st. dinarjev pa je prijavilo 739 občanov. Največ je seveda tistih, ki so prijavili dohodka od 2 do 3 milijone st. din: teh je bilo 2255.

Prispevek od skupnega dohodka občanov za leto 1968 bo treba plačati do konca meseca aprila, sredi leta pa bodo prišle tudi položnice za plačilo akontacije na letošnji dohodek.

Med tistimi, ki so lani za leto 1967. prijavili skupni dohodek nad dva milijona st. dinarjev, je bilo 412 inženirjev in arhitektov, 346 zaposlenih v raznih negospodarskih organizacijah, 332 zaposlenih v raznih goskpodarskih gostinstvu, 183 direktorjev in drugih vodilnih oseb v gospodarstvu, 112 zaposlenih v gospodarskih zbornicah, zavodih in poslovnih združenjih, 103 zaposleni v bankah in zavarovalnicah, 97, zdravnikov in veterinarjev itd.

VOLITVE '69

9. APRILA VOLIMO v delovnih skupnostih odbornike zbora delovnih skupnosti občinske skupščine
13. APRILA VOLIMO odbornike občinskega zbora občinske skupščine kmetje, člani zadrug in kooperanti na ta dan volijo tudi svojega odbornika v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine
- poslance republiškega zbora skupščine SR Slovenije
- poslance družbeno-političnega zbora zvezne skupščine
23. APRILA Nove občinske skupščine skupaj z delegati delovnih ljudi volijo poslance zborov delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije in zvezne skupščine
- V MAJU Poslanci nove skupščine SR Slovenije volijo delegacijo SR Slovenije za zbor narodov zvezne skupščine

Odgovori volivcem

Objavljamo odgovore na vprašanja volivcev, ki so jih zastavili na zborih meseca februarja; odgovore so pripravile ustrezne službe občinske skupščine.

V prejšnji številki smo objavili mnenje »Agrokominata Emona« o arondaciji in nekaj mnenj o popravilu Titove ceste.

Druge odgovore bomo objavili v prihodnji številki.

Krajevna skupnost Bežigrad

Bežigrajski trg

Nova, moderna bežigrajska tržnica je predvidena v sklopu nove zazidave med Titovo cesto, Kržičovo ulico, Peričevo ulico in novo Linhartovo cesto (takojšenovani bežigrajski center), kjer bi nekatere objekte začeli graditi že letos. Za začasno tržnico so podjetje »Ljubljanski trg« ponudili prostor med Valjuno in Linhartovo cesto, vendar so ga odklonili, ker je preveč oddaljen od središča Bežigrada in bi imeli preveliko kupcev. Drugega primerne prostora ni, občina pa se dogovarja s predstavnikom »Ljubljanskih trgov«, da si sami skušajo poiskati primerno lokacijo, ki bi jo potem skupaj proučili.

Ureditev okrog stolpnice na Titovi cesti 85

Ureditev okolice okrog stolpnice na Titovi cesti 85 ima letos v načrtu podjetje za urejanje stavbnih zemljišč »Soseska«. Z deli bodo

začeli takrat, ko bo gradbeno podjetje Grosuplje začelo gradnjo paviljonskega objekta na križišču Einspielerjeve in Titove ceste.

Nova Linhartova cesta

Podjetje »Soseska« bo letos izvedlo prvo etapo gradnje nove Linhartove ceste. Od odcepa pri nekdanjem »Tesarju« do Titove ceste bodo položili kanalizacijo, cestišče pa uredili v makadamu.

Pokopališče

Ljubljanski urbanistični zavod je po naročilu mestnega sveta izdelal program razvoja oziroma razširitve pokopališča Zale. Do leta 1970. naj bi odkupili zemljišča in jih komunalno ter hortikulturno uredili, do leta 1975, pa bi zgradili glavne funkcionalne objekte. Krematorij naj bi zgradili do leta 1980.

Krajevna skupnost Stadion

Komunalni plan

Perspektivni plan komunalnih del za mesto Ljubljana je izdelal in sprejel mestni svet leta 1966. in ga vsako leto po potrebi dopolnjujejo.

Dom krajevne skupnosti

O gradnji doma krajevne skupnosti »Stadion« sta razpravljala svet za prosveto in telesno vzgojo ter svet za finance občinske skupščine. Smatrajo, da bi bilo potrebno dom razširiti v tem smislu, da bi v njem dobile prostore tudi nekatere organizacije občinskega pomena (ljudska knjižnica, glasbena šola itd.). Predel, kjer bo stal dom, po izjavah urbanistov letos še ne bo urbanistično urejen, zato ni verjetno, da bi gradnjo letos začeli. Krajevna skupnost naj bi se dogovorila s soinvestorji in pripravila vso potrebno dokumentacijo (načrti) ter pridobila zemljišče, kar bi bila osnova za razgovore o tem, da bi del denarja prispevala tudi občina.

Prehod na Parmovi cesti

Gradnja prehoda iz Parmove ceste na Prešernovo cesto je v širšem programu komunalnih investicij mestnega pomena, ki zajema 24 objektov. V prvi etapi gradnje (približno do leta 1975.) ni predvidena gradnja tega prehoda, pač pa so zajeti naslednji objekti: podvoz Samova ulica — Drenikova ulica, podvoz na Kajuhovi cesti, podhod za pešce na Ajdovščini ter pokrito mestno pokopališče.

Za prehod na Parmovi cesti je izdelana urbanistična in idejnotehnična dokumentacija. Podvoz bo namenjen pešcem, kolesarjem in osebnim vozilom. Parmova cesta bi imela desni uvoz in izvoz na Prešernovo cesto (ob novem bencinskem servisu na Prešernovi cesti, ki je v gradnji).

Vračilo komunalnih taks

Predloga, da bi denar od vplačanih komunalnih taks za avtomobile dali za socialne namene, če ga ne bi vrnil, ni mogoče upoštevati, ker so bile takse strogo namenske.

Višje socialne podpore

Najvišja socialna podpora je z odlokom občinske skupščine določena v višini minimalne pokojnine, ki znaša zdaj 350 dinarjev. Najmanjša socialna podpora je 50 dinarjev. Podpore ureja zavod za socialno delo v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, njihovimi socialno-zdravstvenimi komisijami in komisijo sveta za zdravstvo in socialno varstvo za dodeljevanje družbenih denarjih pomoči. Menijo, da ni utemeljenih razlogov, da bi povečali znesek, določen za socialne podpore, ker bi s tem porušili merila, določena v odloku občinske skupščine.

Savsko naselje

Prehod čez zelenico

Ureditev prehoda čez zelenico od Matjaževe ulice do šole naj bi uredili z denarjem od prispevka za uporabo mestnih zemljišč. S tem razpolaga krajevna skupnost, ki naj bi to željo občanov upoštevala v načrtu za leto 1970.

Podaljšek Majaronove ulice

Želji občanov, da bi zaprli za avtomobile podaljšek Majaronove ulice od blokov do Šmartinske ceste, bo občina ugodila najkasneje do 30. junija letos.

Igrišče ob Linhartovi cesti

Za ureditev športnega in otroškega igrišča ob Linhartovi cesti (med Iskro in bloki na Linhartovi cesti 45) se mora krajevna skupnost Savsko naselje dogovoriti s krajevno skupnostjo »Boris Kidrič« (ker je zemljišče na območju slednje krajevne skupnosti), potem pa bi gradnjo igrišč lahko predlagali za leto 1970.

Semafor

Pristojna služba pri mestnem svetu ima v načrtu semaforizacijo križišča Linhartove in Topniške ceste, vendar jo bo mogoče izvesti šele takrat, ko bodo zgradili podaljšek Topniške ceste do Vilharjeve ceste.

Posavje

Ulica Pohorskega bataljona

Za ureditev zahodnega dela Ulice Pohorskega bataljona bo šlo letos 410.000 dinarjev: v proračunu občine je določenih 150.000 din, stanovanjsko podjetje Bežigrad — Moste 50.000 din, podjetje »Soseska« pa ima v svojem programu predvidenih 200.000 din. Prihodnje leto bo treba zbrati še 190.000 din za dokončno ureditev.

Rezervacija lokacij

Urbanisti pripravljajo možnosti, da se prizadetim občanom, katerih hiše so predvidene za rušenje, dodelijo nadomestne parcele.

Načrti za Sosesko 7

Zazidalni načrt za Sosesko 7 je predvideval atrijske hiše na zemljiščih med Kalingerjevo ulico. Načrt je bil razglašen, sprejel ga je svet za urbanizem in potrdila občinska skupščina odbor za urbanizem pri mestnem svetu in končno z odlokom mestni svet.

Udvančeva ulica

Pri rekonstrukciji Titove ceste bodo upoštevali, če bo le mogoče, predlog zbora volivcev na Ježici, da bi povežali Ulico Danile Kumar in Udvančevo ulico.

Poročilo

O zaključnem računu Temeljne izobraževalne skupnosti Ljubljana bo razpravljala tudi občinska skupščina.

Igrišča

Letos je predvidena gradnja igrišča pri osnovni šoli v Stožicah, za gradnjo drugih asfaltiranih plovč pa letos ni denarja.

Prispevek za mestno zemljišče

Od prispevka za uporabo mestnega zemljišča ostane občini 70 odstotkov zbrane denarja, 30 odstotkov pa odvajajo v sklad komunalnih investicij mestnega pomena. Ta denar torej ni dohodek proračuna mestnega sveta, temveč so to namenska sredstva za komunalne investicije mestnega pomena. Uporabljajo jih po programu, ki so ga obravnavale vse občinske skupščine, sprejel pa ga je mestni svet. Sklad ima svoj upravni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh občinskih skupščin.

Lestev za gasilce

40 metrov dolga posebna lestev za poklicne gasilce v Ulici 946.448 dinarjev. Služba za požarno varnost in gasilska brigada že več let opozarjata na hude posledice, ki bi lahko nastale ob večjih požarih v stolpnicih in drugih visokih objektih. Gasilci imajo namreč na razpolago lestve, ki segajo le do petega nadstropja.

Črnuče

Kolesarske steze

Načrti za kolesarsko stezo na pločnike za pešce ob glavni cesti od železniškega prelaza do konca Črnuče so pripravili, pridobiti je treba še lokacijsko dokumentacijo in lokacijsko dovoljenje. V proračunu je za gradnjo predvidenih 200.000 dinarjev. S tem denarjem bo mogoče zgraditi le prvo etapo, kateri odcepi pa bodo to, bo določila posebna komisija, v kateri bo sodelovala krajevna skupnost Črnuče, njihov odbornik in strokovna služba občine.

Regulacija Črnušnice

Zaradi pomanjkanja denarja letos ne bo mogoče začeti z regulacijo Črnušnice. Za ureditev vse struge bo namreč potrebnih tri milijone dinarjev. Letos bodo naročili projekte za regulacijo od izliva do železniškega mostu. Za ta odsek bo potrebnih 630.000 dinarjev. Po dosedanjih izjavah bo del denarja prispevala tudi Vodna skupnost.

Pot in industrijski tir

Tovarna »Energoinvest« bo še letos uredila drugo pot tako, kot se je obvezala ob gradnji industrijskega tira.

Kanalizacija

Gradnja kanalizacije na Črnučah se bo letos nadaljevala in bo možen priključek predela, ki ga je predlagal zbor volivcev (Podboršt in naselje za Partizanskim domom).

Podjetje »Kanalizacija« je dolžno spraviti v prvotno stanje zemljišče, kjer so lani zgradili kanalizacijo. Kontrolira jih gradbena inšpekcija.

Nadomestne parcele

V sodelovanju s podjetjem »Soseska« bo strokovna služba občinske skupščine obravnavala problem nadomestnih parcel za tiste, katerim

Načrti posebne sorte — Na začetku Grintovske ulice v Stožicah stoji precej nova hiša. Ko so mimo asfaltirali pločnik, je balkon zaštrlel nad prostor za pešce. Opozarjamo pešce, naj se nikar ne zaletavajo v balkon, pa tudi v urbanistične načrte ne.

bi porušili hiše po zazidalnem načrtu.

Komunalne datjave

Občani plačujejo dve vrsti komunalnih datjav: prispevek za uporabo mestnega zemljišča in prispevek za urejanje mestnega zemljišča.

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča je različen za I. in za II. cono. V I. coni je zemljišče komunalno, boje urejeno in bliže centru mesta, zato je prispevek višji.

Višina prispevka za urejanje mestnega zemljišča je urejena z zakonom, ki določa posamezna obračunska območja (praviloma je obračunsko območje, ki ga zajema zazidalni načrt), v katerih se upošteva stopnja opremljenosti s kolektivnimi individualnimi komunalnimi napravami, stroški priprave zemljišča (rušitve, odškodnine, nadomestitve, stroški urbanistične dokumentacije) itd. Podjetje »Soseska«, ki se ukvarja z opremljanjem teh zemljišč, je zelo zainteresirana, da bi bilo za celo občino eno samo obračunsko območje, ker bi s tem odpadle neenotne tarife po posameznih območjih, vendar zankrat zakonodaja tega ne predvideva.

Asfaltna baza

Odsek za gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine je ponovno opozoril podjetje »Slovenija cest«, da morajo montirati odpraševalne naprave. 10. marca letos so dobili naslednji odgovor:

»Glede odpraševalne naprave vam sporočamo, da je sklenjena pogodba s firmo v Vibau z rokom dobave 15. marca 1969. Dobili smo dovoljenje sekretariata za zunanjo trgovino za uvoz ter smo napravo že plačali. Če bo odpraševalna naprava dobavljena do 15. marca 1969 je odvisno samo od banke, ki sprovaja devizno plačilo, ki pa ne more bistveno zavleči realizacijo te nabave.« Iz tega je mogoče zaključiti, da bodo filtre oziroma odpraševalne naprave montirali v dogovorjenem roku.

Elektrifikacija Gmajne

Elektrifikacija zazidalnega otoka Gmajne ureja podjetje »Soseska«, ki se je že dogovarjalo s Kreditno banko o možnostih najetja kredita

za posamezne komunalne organizacije, med njimi tudi za Elektro Ljubljana.

Razsvetljava v Nadgorici

V proračunu je bilo naknadno določenih še 5.000 dinarjev za ureditev razsvetljave v Nadgorici.

Za izboljšanje električnega omrežja na Ježi in v Nadgorici se bodo dogovorili s podjetjem Elektro Ljubljana, da bi to vprašanje čimprej zadovoljivo rešili.

Trgovina

Mnenje volivcev, da bi bilo potrebno zgraditi manjšo trgovino v bližini Nadgorice in Ježe, so posredovali trgovskima podjetjema »Prehrana« in »Mercator«.

Planinski dom

Za dograditev doma Planinskega društva Črnuče na Mali planini so v proračunu določili 50.000 dinarjev.

Krajevna skupnost Boris Kidrič

Pločnik na Linhartovi cesti

V proračunu za komunalna dela so naknadno določili 60.000 dinarjev za ureditev pločnika na severni strani Linhartove ceste od Topniške ceste do Zal.

Tomačevo

Posipanje cest

Zaradi močnega prometa na makadamskih cestah ni mogoče sproti krpati vseh lukenj. Zahtevali bodo, da bo komunalno podjetje »Snaga« pogostejše polivalo z lužino makadamske ceste.

Črne gradnje

Odsek za komunalne in gradbene zadeve občinske skupščine je predlagal spremembo oziroma dopolnitev generalnega plana urbanističnega razvoja Ljubljane. V tem predlogu je zajeto tudi naselje Tomačevo. Če bo me-

V spomin Milica Oman

Tiho in skromno je delala in tak je bil tudi njen odhod. Požrtvovalne tajnice krajevne skupnosti Bežigrad ne domo več srečevali na bežigrajskih ulicah.

Vedno je bila obložena z najrazličnejšimi nalogaми, z edino željo pomagati tistim, ki so pomoč potrebovali. Kot takrat, ko je v domovini divjal okupator in se je njeno delo odražalo v neprestanem prenašanju vsakovrstnega materiala, od literature do orožja, da je čimprej prišlo na določen cilj, k partizanom. Kot mnoge njene vrstnice je tudi Milica Oman doletela težka preizkušnja, ko jo je ugrabil fašistični okupator in domači izdajalec. Kljub trpljenju ni klonila.

Po vojni smo jo srečevali povsod tam, kjer je delo klicalo dobre in pridne delavce. Ni iskala priznanj in odlikovanj. Nikdar ni mirovala. Največje zadoščenje ji je bilo pomagati ljudem, tudi za ceno lastnega živovanja.

stni svet predlog sprejel, bodo črne gradnje lahko legalizirali, razen tistih, ki stojijo na rezervatih za ceste, daljnograde in podobno.

Odlaganje smeti

Glede nedovoljenega odlaganja smeti na raznih krajih, so na mestnem svetu sklenili, da bodo na najbolj izpostavljenih mestih (sem spada tudi Tomačevo) uvedli kontrolo s pomočjo čuvaja podjetja »Varnost«.

Gramoznice

Podjetje »Gradiš« je dobilo 39.290 kvad. metrov nacionaliziranega zemljišča za svojo gramoznico z odločno odseka za proračun in premoženjske zadeve občinske skupščine Bežigrada. Ta odločba pa še ni pravomočna. Kar zadeva nacionalizirano zemljišče bi bile potrebe »Gradiš« zadovoljene. Črpanje gramozna na tem zemljišču je bilo predvideno po generalnem urbanističnem načrtu in lokacijski dokumentaciji. Vprašanje cene za zemljišča, ki so nacionalizirana, še ni rešeno; takoj imenovane pravilne odškodnine še vedno obravnava ustavno sodišče Jugoslavije.

Podjetje »Tehnika« kupuje zemljišča po potrebi, skladno po predvidenem urbanističnem planu in plačuje za kvad. meter po 13 dinarjev.

Rezervoar

Predlog zbora volivcev, da bi v proračunu zagotovili 5.000 din kot prispevek za zgraditev vodovodnega rezervoarja v Jaršah, so upoštevali pri sestavi občinskega proračuna.

Savljje

Prispevek Vodne skupnosti

Vodna skupnost že prispeva denar za vzdrževanje cest, ki vodijo do brezina oziroma do posameznih vodnih objektov, zato ni mogoče zahtevati še dodatnega denarja za vzdrževanje cest.

Pluženje ceste

Zahtevo zbora volivcev, da bi pozimi redno plužili tudi cesto med Saveljsko in Vodovodno cesto za tovarnami, so posredovali mestnemu svetu oziroma podjetju »Snagla«.

Urbanistični načrt

Na Ljubljanskem urbanističnem zavodu je predlog za razširitev gradbenega okoliša v naselju Savljje. Tam ima svoj rezervat Mestni vodovod, ki mora dati soglasje k tej razširitvi. Če bodo soglasje dali, bodo urbanisti vključili to področje v zazidalni otok.

Vojaške vaje

Zahtevo zbora volivcev o ureditvi odškodnine za zemljišča, ki jih JLA uporablja za vaje, so posredovali pristojnim vojaškim oblastem. Za odpis prispevkov niza kongske osnove, ker so v katastru še vedno vpisani kot lastniki zemljišča. Prispevki se lahko odpišejo le zaradi elementarnih nevarnosti, ratstinskih bolezni ali drugih izrednih dogodkov, ki jih zahtevanec ni mogel preprečiti.

Šentjakob

Ureditev ceste

S pristojnimi vojaškimi oblastmi se bodo dogovorili, da bi uredili cesto v Šentjakobu.

Sportna igrišča

Ustrezne službe občinske skupščine za zdaj nimajo lokacije in programa za gradnjo športnega igrišča pri tovarni »Belinka«. Če se bo občinska skupščina s takšno gradnjo strinjala, bi zbrali podatke in pripravili predlog, ki bi ga obravnavali ob proračunu za leto 1970.

Solske malice

O vzrokih, da učenci osnovne šole v Šentjakobu niso dobivali malice, so ugotovili naslednje: delovna skupnost osnovne šole Dol in podružnične šole Šentjakob je obravnavala stanje na šoli in ugotovila, da so učitelji podružnične šole v Šentjakobu slabše plačani, da prispevki temeljne izobraževalne skupnosti Ljubljane ne zadoščajo za kritje stroškov mlečne kuhinje, prispevek staršev v Šentjakobu pa je višji kot v Dolu. Sklenili so, da mora biti podružnična šola v Šentjakobu v enakem položaju kot je šola v Dolu. To naj velja tudi za prispevek staršev k šolski malici, ki naj v prihodnje znaša 8 din mesečno.

Ravnatelj osnovne šole Dol ni mogel pojasniti ali so samo posamezne postavke za podružnično šolo Šentjakob deficitne, ali pa je premajhna skupna vsota sredstev temeljne izobraževalne skupnosti, namenjena za podružnično šolo Šentjakob. Ko bodo dobili te podatke, bodo lahko posredovali pri temeljni izobraževalni skupnosti za ugodnejše rešitev ali pa predlagali občinski skupščini, da pokrije primanjkljaj.

Otroško varstvo

Krajevna skupnost Šentjakob mora pripraviti konkreten predlog, kako bi preuredili kulturni dom za otroško varstvo. Ko bodo takšen predlog s podatki o stroških za to preureditev dobili, ga bo obravnaval ustrezen svet in občinska skupščina.

Beričovo

Dayki in skupine

Katastrske občine so razdeljene v skupine po enotnih merilih, kjer upoštevajo: relief, kakovost tal, oddaljenost in kupno moč tržišča ter oddaljenost od prometnih zvez. V I. skupini so ravna do blago nagnjena zemljišča, ki dopuščajo uporabo težke mehanizacije in imajo dobre komunikacije ter prav dobre tržne pogoje. V II. skupini so blago valovita, gričevnata zemljišča z manjšimi nadmorski višinami, ki dopuščajo uporabo težke mehanizacije in imajo razmeroma dobre tržne pogoje. V III. skupini so hriboviti predeli z večjimi višinami naselij, ki dopuščajo rabo lažje mehanizacije, v

IV. skupini pa so gorati predeli.

Pri razdelitvi in usklajevanju sodelujejo republiški sekretariat za finance, republiški sekretariat za gospodarstvo in geodetska uprava SRS. Predlagali so celo, da bi glede na kakovost tal celo katastrsko občino Dol uvrstili v I. skupino.

Obnoveitev obzidja

Za ureditev obzidja okrog cerkve v Beričevem je predviden denar v občinskem proračunu v postavki za spomeniško varstvo. Načrte za obnoveitev bo pripravil Zavod za spomeniško varstvo Ljubljana.

Skočnina

Predlog zbora volivcev, da bi prenehali pobirati pavšalno skočnino za govejo živino, bodo proučili. Zda je ta zadeva urejena s posebnim odlokom občinske skupščine.

Rekonstrukcija ceste

Za ureditev cest v Šentjakobu, Podgorici in Brinju je letos predvidenih 300.000 dinarjev. Menijo, da bo s tem denarjem veliko narejenega, preostala dela pa naj bi programirali za prihodnje leto.

Dol

Razsvetljava križišča

Za ureditev razsvetljave na križišču nove zasavske ceste in odcepa proti Beričevem so v proračunu naknadno določili 5.000 dinarjev.

Zazidalni načrti

Ljubljanski urbanistični zavod izdeluje urbanistični program za izvenmestno območje. Izdelava lokacijskih dokumentacij pri tem zavodu res traja dva do tri mesece, ker je zavod preobremenjen s tem delom in ker mora pridobivati soglasje komunalnih podjetij, kar traja včasih tudi 30 dni.

Zasavska cesta

Pristojni prometni organi razmišljajo o preusmeritvi prometa kolesarjev in vpreg z nove zasavske ceste na staro cesto in je računati, da bo ta predlog kmalu uresničen.

Dostop do Save

Agrokombinat Emona je preprečeval krajo mivke in gramoz, ki so ga na tujih zemljiščih črpali posamezniki in ga potem preprodajali. Za domačine, ki živijo ob Savi, pa je ob upoštevanju primernih pogojev črpanja na razpolago vedno dovolj materiala.

Po prejetih informacijah je pot od Dola do brega Save prevozna.

Otroško varstvo

V tem letu ni zagotovljenih sredstev, da bi v Dolu uredili otroško varstvo. Predno bi začeli graditi, bo treba zbrati podatke o sedanjih in prihodnjih potrebah za varstvo otrok. Ker v kratkem ne bo mogoče zgraditi novega trakta pri šoli, bodo morali krajevni činitelji poskušati še kakšno drugo možnost za ureditev tega vprašanja.

VOLITVE 1969

Kandidati za odbornike in poslance, ki jih bomo volili za Bežigradom V vsaki volilni enoti bodo izvolili po enega odbornika oziroma poslanca, razen za delovne zbore republiške skupščine, kjer je posebej navedeno, koliko bo poslancev. Razpored volilnih enot in podatke o kandidatih smo objavili v prejšnji številki »Zbora občanov«.

Občinska skupščina

Občinski zbor

Krajevna skupnost »Bežigrad«
Volivna enota št. 1: Jan-ko Kos, Rajko Sugman, inž. Janez Zupet.

Volivna enota št. 2: Zor-ka Gašparič.

Volivna enota št. 3: Lju-bo Kuštrin, Tone Poljšak, Henrik Ribič.

Volivna enota št. 4: An-drej Stanovnik, Viktor Sto-par.

Krajevna skupnost »Boričevce«

Volivna enota št. 5: Nu-ša Binder, Slava Leban, Jel-ka Skandali.

Volivna enota št. 6: Jan-ecz Poje, inž. Viktor Repan-šek.

Volivna enota št. 7: Ka-rel Kušar, Edvard Vovk.

Volivna enota št. 8: inž. Andrej Bremec, Zivojin Ho-čevar, Janez Skrk.

Volivna enota št. 9: Loj-ze Hrovat, Alojz Kosi.

Krajevna skupnost »Stadione«

Volivna enota št. 10: Edo Grgič, Ivo Lukežič.

Volivna enota št. 11: To-mo Grgič, Ladislav Bratož.

Volivna enota št. 12: inž. Janez Obreza, Marjan Kralj.

Volivna enota št. 13: Mi-mi Ferfolja, Ljuba Matelič.

Volivna enota št. 14: Ivan Božič, Milan Kragulj.

Volivna enota št. 15: Malči Ilja, Olga Melihar.

Volivna enota št. 16: Pe-ter Lebar, Janez Silc.

Krajevna skupnost Savsko naselje

Volivna enota št. 17: Ol-ga Mirtič, Lado Skraban.

Volivna enota št. 18: Mi-lan Baškovič, Samo Stupica.

Volivna enota št. 19: Vin-ko Flandija, Ivan Grebene, Sonja Karas.

Volivna enota št. 20: Ra-do Hvalič, Milka Mičič, Du-šan Mihelič.

Volivna enota št. 21: Zdravko Macarol, Ivan Stih.

Krajevna skupnost »Posavje«

Volivna enota št. 22: Franc Dolgan, Anton Golob ml., Stanislav Perhavec.

Volivna enota št. 23: Mi-lan Ogrinc, inž. Slobodan Ra-jič.

Volivna enota št. 24: Ivan Grčar, Boško Todorovič.

Volivna enota št. 25: Al-fonz Gospodarič, Anton Re-telj.

Volivna enota št. 26: Ivan Dovjak, Vito Pirc.

Krajevna skupnost »Tomačevo-Jaršee«

Volivna enota št. 27: Ivan Dimnik.

Krajevna skupnost »Savije-Kleče«

Volivna enota št. 28: Franci Selan.

Krajevna skupnost »Posavje«
Volivna enota št. 29: Ka-rel Kokolj, Viktor Ramovž.

Krajevna skupnost »Črnuče-Nadgorica«

Volivna enota št. 30: Ma-to Kumer, Slavko Oblak.

Volivna enota št. 31: Sil-vo Pakj.

Volivna enota št. 32: Sta-ne Snoj, Miro Zerman.

Krajevna skupnost »Šentjakob-Podgorica«
Volivna enota št. 33: Ivan Kralj, Franc Mrše.

Krajevna skupnost »Beričevce«

Volivna enota št. 34: Mi-lan Zle

Krajevna skupnost »Dola«

Volivna enota št. 35: Franc Česen.

Zbor delovnih skupnosti

Volivna enota št. 1: To-mislav Jankovič, Davorin Mi-lavec, Jernej Žužek.

Volivna enota št. 2: inž. Marjan Dečman, Martin Str-gar.

Volivna enota št. 3: inž. Janez Grčar.

Volivna enota št. 4: Leo-pold Babšek, inž. Franc No-vak, Fanči Zagar.

Volivna enota št. 5: Iz-tok Ausce, Srečko Krištof, Branko Tome.

Volivna enota št. 6: inž. Andrej Lasič.

Volivna enota št. 7: Al-berk Karlin, Leon Prijatelj, inž. Rudi Sinkovec.

Volivna enota št. 8: Ma-rija Marolt, Miroslav Novak, Janez Solinc.

Volivna enota št. 9: An-ton Bratož, Franc Kovič.

Volivna enota št. 10: Jo-že Mihevc, Jernej Urbanija, Marjan Vončina.

Volivna enota št. 11: Aleš Babnik, inž. Vlado Hal-ler.

Volivna enota št. 12: Ste-fan Fujs, inž. Marko Jaklič, Dionizij Petrič, Andrej Ple-stenjak.

Volivna enota št. 13: Ja-nez Bedenk, inž. Franc Jev-nikar, Anton Kišek, Emil Ko-vačević, Ivan Pirnat.

Volivna enota št. 14: Fri-do Hočevar, inž. Jože Naglič.

Volivna enota št. 15: Franc Florjančič, inž. Leo-pold Vovk.

Volivna enota št. 16: Ivan Valentinčič, Viktor Zad-nik, Ciril Zorc.

Volivna enota št. 17: Do-minik Gradišek, inž. Andrej Kos, Andrej Rihar, Stane Rus.

Volivna enota št. 18: Mir-ko Jovanovič, Lučka Lamber-gar, Stane Svetlič, inž. Anton Štampfel.

Volivna enota št. 19: Franc Berčič, Franc Martin-čič.

Volivna enota št. 20: Mi-lutin Križanc, Dušan Otujac, Janez Vilfan.

Volivna enota št. 21: An-ton Ozimek, Franc Roje.

Volivna enota št. 22: Da-nica Andoljšek, Oskar Huda-rin, Emil Krivec, Stojan La-panje.

Volivna enota št. 23: Ma-to Lasan, Vitko Roš.

Volivna enota št. 24: Bra-ne Horjak.

Volivna enota št. 25: Ja-nez Kočevar, Janez Oblak, Alanka Šuler.

Volivna enota št. 26: Ni-kola Čeranič, Štefan Horvat, Ludvik Jarc, Ana Mihelič, Alojz Poglajen, Vida Skrk.

Volivna enota št. 27: Alojz Avsec.

Volivna enota št. 28: An-ton Bratun.

Volivna enota št. 29: inž. Janez Gjura, Mirko Ramšak.

Volivna enota št. 30: Da-na Sovrč, Breda Sivic.

Volivna enota št. 31: Ma-rija Gorenc, Jože Juvanc, Bo-žo Vovk.

Volivna enota št. 32: Ivi-ca Papič, Marija Simončič, Alojz Štrmole.

Volivna enota št. 33: dr. Emil Gantar, Zorka Tonejec.

Volivna enota št. 34: Mi-la Gražner, Andrej Košak, Ja-nez Ogorelec.

Volivna enota št. 35: Ni-kola Damjanovič, Metod Ma-rinček.

Mestna skupščina

Mestni zbor

Volivna enota št. 1: inž. Miha Košak.

Volivna enota št. 2: Mi-lan Kranjc, Jernej Mlakar.

Volivna enota št. 3: inž. Franc Bajžetič, inž. Franc Ča-čovič.

Volivna enota št. 4: Ivo Daneu, Joško Pirnar.

Volivna enota št. 5: To-ne Florjančič, Franc Jeras.

Volivna enota št. 6: Mi-lka Rome.

Volivna enota št. 7: Sil-vo Čebulj, Anton Rems.

Volivna enota št. 8: Mi-lan Grad, Jože Jerman.

Zbor delovnih skupnosti

Volivna enota št. 1: inž. Janez Jevnikar, Mirko Pefen, Marija Jerina.

Volivna enota št. 2: Ma-tija Dermastia, inž. Niko Ko-dele.

Volivna enota št. 3: Jo-že Kupljenik, Zvone Sotler.

Volivna enota št. 4: inž. Vinko Brežnik, Jože Stebe.

Volivna enota št. 5: Tin-ka Muhar, Vesna Perkovič, Stane Mancini.

Volivna enota št. 6: So-nja Vrščaj.

Volivna enota št. 7: inž. Stojan Kršmanc, Viktor Zu-pančič.

Volivna enota št. 40: An-ton Medved, prof. Janez Škr-janc, inž. Ana Tepina, inž. Bo-ris Gabršček, Milan Pritekelj.

Volivna enota št. 46: Mi-lena Tanasković, dr. Frane Pogačar.

Volivna enota št. 49: Sta-ne Bernik.

Republiška skupščina

REPUBLIŠKI ZBOR

Volivna enota št. 30: Sta-ne Koman, Slavko Beznik, inž. Miloš Polič.

Volivna enota št. 31: Zdenko Roter.

GOSPODARSKI ZBOR

Volivna enota št. 16: inž. Jurič Pirš, Božo Novšak, inž. Vlado Ocvirk, inž. Rudi Vav-potič, inž. Janez Vrečar (vo-li se dva poslanca).

SOCIALNO-ZDRAVSTVENI ZBOR

Volivna enota št. 16: dr. Jože Marolt, dr. Dušan Kar-ba, dr. Dušan Mis, Ivo Maj-dič (voli se dva poslanca).

PROSVETNO-KULTURNI ZBOR

Volivna enota št. 16: dr. Vladimir Benko, inž. Viktor Turnšek, inž. Franc Panfar, Dušan Mlakar, Tinka Blaha, inž. Vladimir Mušič (voli se tri poslanca).

Zvezna skupščina

Volivna enota št. 66 (ob-čine Ljubljana-Bežigrad, Lju-bljana-Center, Ljubljana-Mo-ste, Hrastnik, Litija, Trbov-lje in Zagorje).

DRUŽBENO-POLITIČNI ZBOR

Majda Bojc, Zvonka Haf-ner.

GOSPODARSKI ZBOR

Milan Kožuh, inž. Vladimir Klavs, Stane Bregant, Karel Primožič.

PROSVETNO-KULTURNI ZBOR

Avguštin Lah, Bogomir Sa-jovic, dr. Stane Valentinčič.

SOCIALNO-ZDRAVSTVENI ZBOR

Rudi Bregar.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

Knjigarne

v Ljubljani: Mestni trg 26, Čopova 3, Titova 25, Titova 71 (Bežigrad), Šubičeva 1a, Celovška 156
vam nudijo:

- svetovne klasike in leposlovna dela domačih avtorjev
- pedagoške knjige in praktične pri-ročnike
- znanstvena in poljudnoznanstvena dela
- jezikovne priročnike in slovarje
- šolske potrebščine in ponazorila

- pisarniške potrebščine in tiskovine
- pisarniške stroje priznanih tujih in domačih firm
- Prospekte in informacije dobite pri vseh knjigarnah in pri upravi

Državne založbe Slovenije
Ljubljana, Mestni trg 26

Predstavljamo vam kandidate za poslance republiške skupščine

Razgovor s kandidati za poslance republiške skupščine je pripravilo uredništvo »Zbora občanov« in občinska konferenca SZDL Bežigrad. Razgovor je vodil Joško Pirnar. Spraševali so: Bogo Sajovic (kandidate za poslance republiškega zbora), Lojze Jakopič (gospodarski zbor), Nande Žužek (socialno-zdravstveni zbor) in Niko Lapajne (prosvetno kulturni zbor). Sodelovali so še Janez Rigler, predsednik izvršnega odbora občinske konference SZDL Bežigrad, Metka Peterca, sekretar izvršnega odbora SZDL in France Artnak, predsednik volilne komisije občinske konference SZDL.

Fotografije: Marjan Ciglič

Republiški zbor

Volivci, ki prebivajo na območju krajevnih skupnosti »Bežigrad«, »Stadione«, »Posavje« in »Kleče« bodo v nedeljo 13. aprila izvolili enega poslanca v republiški zbor. Kandidati so Stane Koman in Slavko Bezničnik, ki ju je predlagala občinska kandidacijska konferenca ter inž. Miloš Polič, ki sta ga predlagala dva zbora volivcev v tej volilni enoti.

Poslanec bo tisti, ki bo dobil največ glasov volivcev te volilne enote.

Stane Koman

»Pomembno je dobro počutje občanov«

Tovariši Koman, bili ste predsednik bežigradske občine. Kaj menite o razvoju Bežigrada in kaj bi bilo treba še urediti?

● Značilna za našo občino je intenzivna gradnja stanovanjskih in tudi gospodarskih objektov in v zvezi s tem ulice in ceste. Področje, kjer kandidiram skupaj s tovarštem Bežnikom, najbolj tare vprašanje, kako so sedanji in bodoči gradbeni kompleksi komunalno urejeni. Omenim naj tudi rušenja. Ko so na tem področju zidali, so bili nekateri materialno prizadeti, drugi spet so bili prizadeti v svojem dobrem počutju. Sem zato, da nikogar ne prizadenemo, če to ni nujno. Izdajanje lokacij za postavljanje novih stanovanj tistim, ki jim jih bodo porušili, ko se gradi nove ceste in ulice, ne bi smelo predstavljati problema, četudi so urbanistični načrti že gotovi. Ne moremo si dovoliti, da bi strogo upoštevali pravilo »Načrt je bil razgrnjen, ker niste dali pri pomb, nas zdaj nič ne briga«. Vzeti moramo ljudi takšne kot so in zato spet poudarjam, da bi bilo nezadovoljstva veliko manj, če bi bili ljudje bolje informirani kakšne so njihove pravice in dolžnosti. Konkretno: na zadnjem zboru volivcev je prišlo do razburjenja; načrt je bil razgrnjen, zdaj je, kar je. Če bi volivci vedeli, da ob razgrnitvi načrta lahko dajo svoje pripombe in da bodo načrt še popravili, potem ted problemov v zvezi s to ureditvijo ne bi bilo.

Sedaj ste upokojenci. Kaj bi bilo treba storiti za urejen pokojninski sistem?

● O tem se nisem razmišljal. Če bom izvoljen bom na vsak način pristal takšne rešitve, ki upokojujence ne bo tako gnjavila in dajala toliko povodov za kritiko pokojninskega sistema, kot je to danes. Upokojujenci so svoje dali in tudi svoje zaslužili. Treba jim je omogočiti, da bodo v zadovoljstvu preživeli jesen svojega življenja.

Kako boste navezovali stike z volilci, če boste izvoljeni?

● Zbori volivcev so dvakrat ali trikrat na leto in če bi imel stike z volilci samo na teh zborih, bi volilci premalo. Menim, da je treba imeti stike z vsemi odbori, organizacijami in forumi na svojem volilnem območju, obiskovati te organizacije in društva ter prisostvovati njihovim sestankom; šele takrat bo poslanec spoznal, kaj si volilci želijo. Seveda pa je za to treba mnogo časa. Nekdo, ki je zaposlen in ga tare množica skrbi za delovnega področja, temu seveda ne bo kos. Bolj je treba tudi podpirati informacijska sredstva, zlasti lokalna. Reševanje občinskih in krajevnih vprašanj povzroča dober ali slab počutje in zadovoljstvo občanov in v okviru tega tudi gledanje na druga, večja vprašanja. Informiranje je poglavito vprašanje pri vzdrževanju stikov z volilci.

Kaj bi bilo treba storiti za urejen pokojninski sistem?

● O tem se nisem razmišljal. Če bom izvoljen bom na vsak način pristal takšne rešitve, ki upokojujence ne bo tako gnjavila in dajala toliko povodov za kritiko pokojninskega sistema, kot je to danes. Upokojujenci so svoje dali in tudi svoje zaslužili. Treba jim je omogočiti, da bodo v zadovoljstvu preživeli jesen svojega življenja.

Kako boste navezovali stike z volilci, če boste izvoljeni?

● Zbori volivcev so dvakrat ali trikrat na leto in če bi imel stike z volilci samo na teh zborih, bi volilci premalo. Menim, da je treba imeti stike z vsemi odbori, organizacijami in forumi na svojem volilnem območju, obiskovati te organizacije in društva ter prisostvovati njihovim sestankom; šele takrat bo poslanec spoznal, kaj si volilci želijo. Seveda pa je za to treba mnogo časa. Nekdo, ki je zaposlen in ga tare množica skrbi za delovnega področja, temu seveda ne bo kos. Bolj je treba tudi podpirati informacijska sredstva, zlasti lokalna. Reševanje občinskih in krajevnih vprašanj povzroča dober ali slab počutje in zadovoljstvo občanov in v okviru tega tudi gledanje na druga, večja vprašanja. Informiranje je poglavito vprašanje pri vzdrževanju stikov z volilci.

Kaj bi bilo treba storiti za urejen pokojninski sistem?

● O tem se nisem razmišljal. Če bom izvoljen bom na vsak način pristal takšne rešitve, ki upokojujence ne bo tako gnjavila in dajala toliko povodov za kritiko pokojninskega sistema, kot je to danes. Upokojujenci so svoje dali in tudi svoje zaslužili. Treba jim je omogočiti, da bodo v zadovoljstvu preživeli jesen svojega življenja.

Kako boste navezovali stike z volilci, če boste izvoljeni?

● Zbori volivcev so dvakrat ali trikrat na leto in če bi imel stike z volilci samo na teh zborih, bi volilci premalo. Menim, da je treba imeti stike z vsemi odbori, organizacijami in forumi na svojem volilnem območju, obiskovati te organizacije in društva ter prisostvovati njihovim sestankom; šele takrat bo poslanec spoznal, kaj si volilci želijo. Seveda pa je za to treba mnogo časa. Nekdo, ki je zaposlen in ga tare množica skrbi za delovnega področja, temu seveda ne bo kos. Bolj je treba tudi podpirati informacijska sredstva, zlasti lokalna. Reševanje občinskih in krajevnih vprašanj povzroča dober ali slab počutje in zadovoljstvo občanov in v okviru tega tudi gledanje na druga, večja vprašanja. Informiranje je poglavito vprašanje pri vzdrževanju stikov z volilci.

Kaj bi bilo treba storiti za urejen pokojninski sistem?

● O tem se nisem razmišljal. Če bom izvoljen bom na vsak način pristal takšne rešitve, ki upokojujence ne bo tako gnjavila in dajala toliko povodov za kritiko pokojninskega sistema, kot je to danes. Upokojujenci so svoje dali in tudi svoje zaslužili. Treba jim je omogočiti, da bodo v zadovoljstvu preživeli jesen svojega življenja.

Kako boste navezovali stike z volilci, če boste izvoljeni?

● Zbori volivcev so dvakrat ali trikrat na leto in če bi imel stike z volilci samo na teh zborih, bi volilci premalo. Menim, da je treba imeti stike z vsemi odbori, organizacijami in forumi na svojem volilnem območju, obiskovati te organizacije in društva ter prisostvovati njihovim sestankom; šele takrat bo poslanec spoznal, kaj si volilci želijo. Seveda pa je za to treba mnogo časa. Nekdo, ki je zaposlen in ga tare množica skrbi za delovnega področja, temu seveda ne bo kos. Bolj je treba tudi podpirati informacijska sredstva, zlasti lokalna. Reševanje občinskih in krajevnih vprašanj povzroča dober ali slab počutje in zadovoljstvo občanov in v okviru tega tudi gledanje na druga, večja vprašanja. Informiranje je poglavito vprašanje pri vzdrževanju stikov z volilci.

Kaj bi bilo treba storiti za urejen pokojninski sistem?

● O tem se nisem razmišljal. Če bom izvoljen bom na vsak način pristal takšne rešitve, ki upokojujence ne bo tako gnjavila in dajala toliko povodov za kritiko pokojninskega sistema, kot je to danes. Upokojujenci so svoje dali in tudi svoje zaslužili. Treba jim je omogočiti, da bodo v zadovoljstvu preživeli jesen svojega življenja.

Kako boste navezovali stike z volilci, če boste izvoljeni?

● Zbori volivcev so dvakrat ali trikrat na leto in če bi imel stike z volilci samo na teh zborih, bi volilci premalo. Menim, da je treba imeti stike z vsemi odbori, organizacijami in forumi na svojem volilnem območju, obiskovati te organizacije in društva ter prisostvovati njihovim sestankom; šele takrat bo poslanec spoznal, kaj si volilci želijo. Seveda pa je za to treba mnogo časa. Nekdo, ki je zaposlen in ga tare množica skrbi za delovnega področja, temu seveda ne bo kos. Bolj je treba tudi podpirati informacijska sredstva, zlasti lokalna. Reševanje občinskih in krajevnih vprašanj povzroča dober ali slab počutje in zadovoljstvo občanov in v okviru tega tudi gledanje na druga, večja vprašanja. Informiranje je poglavito vprašanje pri vzdrževanju stikov z volilci.

nosti, da deluje v osrednjem republiškem telesu, kot je skupščina, da je tisti, ki mora po pameti usklajati interese, tako da ni prizadet niti interes posameznikov, niti interes skupnosti.

Recimo, da pride do razlike med vašim mnenjem in mnenjem večine poslanev...

● Nisem tisti, ki priznava višje cilje. Višji cilj je tisti, ki integrira najvišji možni odstotek mnenj občanov. Zato je logično, kako bi v tem primeru ukrepal. Mislim, da v politiki ni višjih ciljev. Politika je skupek nekkih želja in potreb ljudi, ki to skupnost sestavljajo. Če so te želje v nasprotju z nekimi višjimi željami ali željami nekoga tretjega, potem sem jaz za želje in potrebe te širše skupnosti.

Kaj bi morali storiti, da bi Slovenija, zlasti v duhovnem pogledu, bolj vezala naše zamejske Slovence?

● Čim bolj se Slovenija odpira v svet in ovezuje z njim, toliko več pomeni za vse poštene ljudi po svetu, pa tudi za naše izseljence. Menim, da je naš demokratični in humani razvoj temeljna duhovna vrednota, ki združuje Slovence od vsepovsod in dviga v njih nacionalno zavest in patriotska čustva. Zato se zavzemam in se bom zavzemal za nadaljnje povezovanje naše ožje in širše skupnosti s svetom in za odpravljanje vsega, kar nas razvoji v tej smeri ovira. Tega pa je še precej, od brezbrzičnega odnosa do ljudi, do ključarstva, izpovedovanja polresnice, toleriranja neznanja in podobno. Bitka, ki jo vodimo, da bi pravilno ovrednotili delo, ki naj bi res postalo merilo za nagrado in družbeni položaj človeka, za to da obvelja znanje, delavnost in odgovornost ter človečnost in medsebojni odnosi, je v bistvu bitka za aktiven položaj Slovencev in Jugoslovijev v današnjem svetu.

Če se zavzemamo za načelo vsestranske odprtosti, seveda to ne pomeni, da pri tem nimamo jasnih stališč. To da je zdajšnja situacija spoznal, da probleme lahko rešujemo samo v odprtem boju mnenj, ne pa z zapiranjem vase. To je pot, ki nas bo popeljala tudi za napredek in z blaginjo v vsem tistim, ki sta jim pri srcu mir in napredek in pa seveda tudi ter se bolj kot do sedaj z našimi rojaki, kjerkoli že so.

Inž. Miloš Polič

»Bolje organizirati stike z volivci«

Glede na to, da ste takorekoč doma v slovenski cesti problematiki, bi želeli izvedeti, kako gledate na gradnjo slovenskih hitrih cest.

● Naša cestna mreža je prava črna pajčevina, ki je posledica določenih politike cestnega sklada, s katero se osebno ne strinjam. Na tem področju je še cel kup nedorečenih tehničnih vprašanj. Kajpada so hitre ceste nujno potrebne, vendar bi bilo potrebno najpoprej usposobiti sedanje ceste. Če pa je naše gospodarstvo navkljub hudim napakam iz preteklosti (me-

nim EKK Velenje in še kajšno) vseno sposobno prevesti, breme gradnje hitrih cest — prvo, da je sposobno, potem bo treba program doseženo izvajati in ne dopuščati odstopanj — kvadriraj morila to, da bi nekoliko odložili roke. Sicer pa se zavzemam za čim hitrejšo vzpostavitev hitrih cest, ki nas bi uspešneje povezale s srednjo Evropo — a naš delovni človek pri tem ne bi smel čutiti novega bremena.

Katera je bila osrednja misel, ki vas je vodila v dosedanjem delu poslanca in ki jo ohranjate še za naprej?

● Najprej naj omenim promet — s to problematiko sem se največ ukvarjal. Tu je še mnogo nerazrešenega, tako glede prometnih organizacij, kot glede prometnih medijev — cest itd. Drugo je vprašanje gospodarstva, ki ga je že treba postaviti na trdne noge. Tretje vprašanje našega prostorskega programiranja in planiranja — menim nerazvite in razvita področja v naši republiki. Omenil bi še vprašanje prosvete in kulture, vprašanje pravega vrednotenja mladih kadrov in še vprašanje borov, ki ga je potrebno enkrat dokončno razčistiti. Z vsemi temi vprašanji sem se ukvarjal doslej in se nameravam tudi poslej.

Kako ste v dosedanjem mandatu obdoobju ohranili stik s svojimi volilci in kako ga nameravate vzpostavljati po izvolitvi?

● V teh dveh letih, kar sem bil poslanec v republiškem zboru, sem bil prisoten na približno 50 odstotkov zborov volivcev. Hotel bi biti prisoten na več zborih in sem se za to potegoval, vendar nisem uspel. Sem pa na drugi strani obiskal skoraj vse delovne organizacije in povsod sem aktivno pomagal razreševati njihove morebitne probleme — tako recimo sem v primeru TOPS-a tudi uspel nekaj doseči. Teže je bilo z neposrednimi stiki z volilci, ki so hoteli z mano govoriti o najrazličnejših vprašanjih — tovrstni stiki še nikakor niso dobro organizirani in za naprej bo to potrebno bolj urediti. Prisoten sem bil tudi na 80 odstotkov občinskih sej, kjer dobi človek pregled nad tekočo problematiko, kar mi pomaga v poslanskem delu. Če pristejem še občne zbore raznih organizacij in društev, lahko rečem, da sem se precej trudil za vzpostavitev stikov s svojimi volilci — in vse te stike nameravam ohranjati in razvijati še naprej.

Volivci, ki prebivajo na območju krajevnih skupnosti »Bežigrad«, »Stadione«, »Posavje« in »Kleče« bodo v nedeljo 13. aprila izvolili enega poslanca v republiški zbor. Kandidati so Stane Koman in Slavko Bezničnik, ki ju je predlagala občinska kandidacijska konferenca ter inž. Miloš Polič, ki sta ga predlagala dva zbora volivcev v tej volilni enoti.

Zdenko Roter

»Novi skupščinski sistem — vse na korak naprej«

V tej mandatni dobi ste bili poslanec organizacijskega odbora. Imamo take ceste, kakršne si zgradimo, pa takšne litičnega zbora republiške skupščine in ste v imenu volivcev, mnoge prehitro uničene ceste od prometa težkih tovornjakov, ki ga sami sobi v škodo v preveliki meri do prihajajočih samih tovornjakov. Če hočemo imeti boljše ceste, moramo dati več pozornosti na to, da bi morali paziti na kakovost gradnje in morali bi uvesti nekatere omejitve v prometu tovornjakov.

Kaj ste menili o tem, da bi se morali znebiti normalne demokratične procedure tudi to, da nek logično ni sprejeti. To se pravi, da si politično življenje skupščinski predstavljamo demokratično, potem je malo, da so nekateri po logi sprejeti, drugi pa ne. Zato nisem imel nobenih posebnih občutkov, ko moj predlog ni bil sprejet. Osebnostno mi je bilo žal, ker me argumenti, ki so se navajali za ta predlog še do danes niso prepričali. Da ne bi povzeli tega nekoliko spornega vprašanja pa menim, da je danja ustavna rešitev vendarle korak naprej, kajti imenitja skupnega zasedanja vseh zborov ali institucij, ki pri temeljnih vprašanjih naše nacionalne politike skupaj odločajo. Na ta način bo dosežen v omejeni meri tudi temeljni cilj, ki smo ga zasledovali v predložitvi o enotnem zboru, namreč da bi v demokratični in nesrednji konfrontaciji pogledov različnih sektorjev združena dela prišla na nacionalni ravni do enotnega zaključka. Praksa parlamenta v prihodnje bo pokazala, če je situacija enotnega zasedanja dovolj ali jo je treba razmeti samo kot korak do polne realizacije dvodomnega skupščinskega sistema, to je splošnega zbora in enotnega zbora delovnih skupnosti.

Ali se vam zdi, da ima republiška skupščina v su to zvezi in do občin dovolj možnosti, da realno vna politiko v republiko?

● Mislim, da ne. V odnosu do Slovenije, kot enotnega celotnega in družbeno političnega prostora, je ločena omejitve vpliva republike povezana z nekaterimi odprtimi vprašanji komunalnega sistema. V odnosu zveze so še vprašanja, ki morajo deklarativno ne, praktično pa ostajajo pod primarnim vplivom federalne uprave s tem onemogočajo samostojnost republiške akcije.

Kako boste sodelovali z volilci?

● Zavržeti je treba stališče, ki reducirata stik poslancev z volilci samo na zbor volivcev. Osnovni pogoj za to, da volivci je aktivnost poslanca v skupščini, da pa bodo volivci vedeli za to aktivnost, je treba o tem poročati. Sicer pa z množično obveščanje bi morala temeljiteje študirati volivce o tem, kaj se v skupščini dogaja, tako da potem pred zbor volivcev poslanci prišli kot znani in ne, namreč znani po svoji stališči, ne pa kot poslušalci. V tem smislu se zavzemam, da bi eden od naših časopisov v Sloveniji izdal parlamentarno priročnik, ki bi v njej od začetka do konca objavljali vsa stališča vse razprave o najbolj bistvenih vprašanjih, bi bila v enotnem obzoru, ki bi služila tudi kot pomoč pri razumevanju poslanca in v potem soočanje poslanca z volilci. To bi bilo potrebno kot pa zdaj, ko je potrebno nekaj časa se poslanec in volivci spoznajo.

Kot je javnosti znano ste imeli v preteklosti precej starih sporov s svojim centralnim delavskim svetom. Za katike principe pa ste se vi osebno v tem sporu zavzemali, kako in v čem ste uspeli in kaj bi se morali storiti, da bi bili račun med različnimi obrati istega podjetja kar najbolj čisti?

● Bistvo sporov je bilo okrog delitve sredstev. Podjetje je bilo preveč centralizirano. Obrati, ki so konkretno največ prispevali pri ustvarjanju sredstev, niso imeli prava na delitev sredstev. Kolektiv našega obrata in jaz osebno, smo se zavzemali, da se sredstva ne bi preveč prilevala iz obrata v obrat, toda, smo postopajali, smo za vrnitev obratov, ki službe posluje, in vrnitev obratov, ki službe posluje, tudi vpliva na to, zakaj se bo sredstva porabila in kako. Naše veliko podjetje povečuje dvajset tovarn — delovnih enot. V okviru podjetja je teku formiranje organizma kot neke banke, ki bo imelo sredstva sredstva koder bo potreba. Vendar vsako podjetje bo zase ločeno računalo, da bomo vsi vedeli, koliko kdo ustvarja. Vsi bomo vedeli, kdo je komu pomagal pri kateremu je bilo kaj vzeto. To je po moje študi v redu. Poslednja etapa našega boja je, da bi podjetja — delovne enote dobile večje pravice pri odločanju in uporabi sredstev, ki jih ustvarjajo.

Gospodarski zbor

V gospodarski zbor republiške skupščine bodo v torek, 25. marca, volivci bodo na prvi seji nove občinske skupščine po konstituiranju (23. aprila). Glasovali bodo volivci občinske skupščine in delegati, izvoljeni na hitrih delovnih ljudi vsake volilne enote. Kandidatov je inž. Jurij Pirš, Božo Novšak, inž. Vlado Ocvirk, inž. Vavpotič in inž. Janez Vrečar. Izvoljena bošta dva poslance in sicer bosta to štista dva kandidata, ki bosta dobila največ glasov odbornikov občinske skupščine in delegatov (delegatov).

Inž. Jurij Pirš

»Železnice neizkoriščene, tovarnjaki uničujejo ceste«

Ker ste gradbeni inženir, ste kot poslanec, če boste izvoljeni, prav gotovo nekoli bolj angažirani v skupnem odboru, ki bo razpravljal o investicijah v gospodarstvu. Kam bi usmerili v s katerimi razpolaga Slovenija, če bi sami odločali o tem, kaj se mora narediti, da bi se na razpolago, da bi se vlagalo čimprej izplačala. Na omenjen ekonomskih izračunih in analizi bi objekte — vlaganja bi šlo v večini za materialno in strojno opremo, ki jo bi bilo treba v sedanjem trenutku posvetiti vso skrb in bilancirati našega gospodarstva, zato se ne bi smeli zadrževati z denarjem.

Ker ste gradbeni inženir, ste kot poslanec, če boste izvoljeni, prav gotovo nekoli bolj angažirani v skupnem odboru, ki bo razpravljal o investicijah v gospodarstvu. Kam bi usmerili v s katerimi razpolaga Slovenija, če bi sami odločali o tem, kaj se mora narediti, da bi se na razpolago, da bi se vlagalo čimprej izplačala. Na omenjen ekonomskih izračunih in analizi bi objekte — vlaganja bi šlo v večini za materialno in strojno opremo, ki jo bi bilo treba v sedanjem trenutku posvetiti vso skrb in bilancirati našega gospodarstva, zato se ne bi smeli zadrževati z denarjem.

Ker ste gradbeni inženir, ste kot poslanec, če boste izvoljeni, prav gotovo nekoli bolj angažirani v skupnem odboru, ki bo razpravljal o investicijah v gospodarstvu. Kam bi usmerili v s katerimi razpolaga Slovenija, če bi sami odločali o tem, kaj se mora narediti, da bi se na razpolago, da bi se vlagalo čimprej izplačala. Na omenjen ekonomskih izračunih in analizi bi objekte — vlaganja bi šlo v večini za materialno in strojno opremo, ki jo bi bilo treba v sedanjem trenutku posvetiti vso skrb in bilancirati našega gospodarstva, zato se ne bi smeli zadrževati z denarjem.

Ker ste gradbeni inženir, ste kot poslanec, če boste izvoljeni, prav gotovo nekoli bolj angažirani v skupnem odboru, ki bo razpravljal o investicijah v gospodarstvu. Kam bi usmerili v s katerimi razpolaga Slovenija, če bi sami odločali o tem, kaj se mora narediti, da bi se na razpolago, da bi se vlagalo čimprej izplačala. Na omenjen ekonomskih izračunih in analizi bi objekte — vlaganja bi šlo v večini za materialno in strojno opremo, ki jo bi bilo treba v sedanjem trenutku posvetiti vso skrb in bilancirati našega gospodarstva, zato se ne bi smeli zadrževati z denarjem.

Ker ste gradbeni inženir, ste kot poslanec, če boste izvoljeni, prav gotovo nekoli bolj angažirani v skupnem odboru, ki bo razpravljal o investicijah v gospodarstvu. Kam bi usmerili v s katerimi razpolaga Slovenija, če bi sami odločali o tem, kaj se mora narediti, da bi se na razpolago, da bi se vlagalo čimprej izplačala. Na omenjen ekonomskih izračunih in analizi bi objekte — vlaganja bi šlo v večini za materialno in strojno opremo, ki jo bi bilo treba v sedanjem trenutku posvetiti vso skrb in bilancirati našega gospodarstva, zato se ne bi smeli zadrževati z denarjem.

Ker ste gradbeni inženir, ste kot poslanec, če boste izvoljeni, prav gotovo nekoli bolj angažirani v skupnem odboru, ki bo razpravljal o investicijah v gospodarstvu. Kam bi usmerili v s katerimi razpolaga Slovenija, če bi sami odločali o tem, kaj se mora narediti, da bi se na razpolago, da bi se vlagalo čimprej izplačala. Na omenjen ekonomskih izračunih in analizi bi objekte — vlaganja bi šlo v večini za materialno in strojno opremo, ki jo bi bilo treba v sedanjem trenutku posvetiti vso skrb in bilancirati našega gospodarstva, zato se ne bi smeli zadrževati z denarjem.

Zagotoviti si moramo čimprej stabilno existenco, šele potem bomo lahko investirali bolj širokoga srca. Konkretni primerov prav zaradi nepoznavanja ekonomskih razmer, sedaj, ta trenutke ne bi mogel navesti. Ker pa nam kot strokovnjaku zaposlen v prometni veji gospodarstva, bi rad poudaril, da pri organizaciji našega prometa vedno ni rešeno vprašanje medsebojne delitve dela. Nekateri kapacitete se ne izkoriščene in je treba pri načrtovanju vlaganj in v prometne objekte to tudi upoštevati. Konkretno: železnica ima še veliko prostih kapacitet, ki jih ni mogoče izkoristiti, če ne bomo imeli tovornjakov, ki jih uničujejo ceste.

Ali poznate ceste, majhne in velike, po katerih se vozijo vaši volivci? Če jih poznate, kaj je možno storiti, da bi bile vse te ceste boljše?

● Po teh cestah se vozim tudi sam, zato jih dobro poznam. Imamo take ceste, kakršne si zgradimo, pa takšne litičnega zbora republiške skupščine in ste v imenu volivcev, mnoge prehitro uničene ceste od prometa težkih tovornjakov, ki ga sami sobi v škodo v preveliki meri do prihajajočih samih tovornjakov. Če hočemo imeti boljše ceste, moramo dati več pozornosti na to, da bi morali paziti na kakovost gradnje in morali bi uvesti nekatere omejitve v prometu tovornjakov.

Kaj ste menili o tem, da bi se morali znebiti normalne demokratične procedure tudi to, da nek logično ni sprejeti. To se pravi, da si politično življenje skupščinski predstavljamo demokratično, potem je malo, da so nekateri po logi sprejeti, drugi pa ne. Zato nisem imel nobenih posebnih občutkov, ko moj predlog ni bil sprejet. Osebnostno mi je bilo žal, ker me argumenti, ki so se navajali za ta predlog še do danes niso prepričali. Da ne bi povzeli tega nekoliko spornega vprašanja pa menim, da je danja ustavna rešitev vendarle korak naprej, kajti imenitja skupnega zasedanja vseh zborov ali institucij, ki pri temeljnih vprašanjih naše nacionalne politike skupaj odločajo. Na ta način bo dosežen v omejeni meri tudi temeljni cilj, ki smo ga zasledovali v predložitvi o enotnem zboru, namreč da bi v demokratični in nesrednji konfrontaciji pogledov različnih sektorjev združena dela prišla na nacionalni ravni do enotnega zaključka. Praksa parlamenta v prihodnje bo pokazala, če je situacija enotnega zasedanja dovolj ali jo je treba razmeti samo kot korak do polne realizacije dvodomnega skupščinskega sistema, to je splošnega zbora in enotnega zbora delovnih skupnosti.

Ali se vam zdi, da ima republiška skupščina v su to zvezi in do občin dovolj možnosti, da realno vna politiko v republiko?

● Mislim, da ne. V odnosu do Slovenije, kot enotnega celotnega in družbeno političnega prostora, je ločena omejitve vpliva republike povezana z nekaterimi odprtimi vprašanji komunalnega sistema. V odnosu zveze so še vprašanja, ki morajo deklarativno ne, praktično pa ostajajo pod primarnim vplivom federalne uprave s tem onemogočajo samostojnost republiške akcije.

Kako boste sodelovali z volilci?

● Zavržeti je treba stališče, ki reducirata stik poslancev z volilci samo na zbor volivcev. Osnovni pogoj za to, da volivci je aktivnost poslanca v skupščini, da pa bodo volivci vedeli za to aktivnost, je treba o tem poročati. Sicer pa z množično obveščanje bi morala temeljiteje študirati volivce o tem, kaj se v skupščini dogaja, tako da potem pred zbor volivcev poslanci prišli kot znani in ne, namreč znani po svoji stališči, ne pa kot poslušalci. V tem smislu se zavzemam, da bi eden od naših časopisov v Sloveniji izdal parlamentarno priročnik, ki bi v njej od začetka do konca objavljali vsa stališča vse razprave o najbolj bistvenih vprašanjih, bi bila v enotnem obzoru, ki bi služila tudi kot pomoč pri razumevanju poslanca in v potem soočanje poslanca z volilci. To bi bilo potrebno kot pa zdaj, ko je potrebno nekaj časa se poslanec in volivci spoznajo.

Kot je javnosti znano ste imeli v preteklosti precej starih sporov s svojim centralnim delavskim svetom. Za katike principe pa ste se vi osebno v tem sporu zavzemali, kako in v čem ste uspeli in kaj bi se morali storiti, da bi bili račun med različnimi obrati istega podjetja kar najbolj čisti?

● Bistvo sporov je bilo okrog delitve sredstev. Podjetje je bilo preveč centralizirano. Obrati, ki so konkretno največ prispevali pri ustvarjanju sredstev, niso imeli prava na delitev sredstev. Kolektiv našega obrata in jaz osebno, smo se zavzemali, da se sredstva ne bi preveč prilevala iz obrata v obrat, toda, smo postopajali, smo za vrnitev obratov, ki službe posluje, in vrnitev obratov, ki službe posluje, tudi vpliva na to, zakaj se bo sredstva porabila in kako. Naše veliko podjetje povečuje dvajset tovarn — delovnih enot. V okviru podjetja je teku formiranje organizma kot neke banke, ki bo imelo sredstva sredstva koder bo potreba. Vendar vsako podjetje bo zase ločeno računalo, da bomo vsi vedeli, koliko kdo ustvarja. Vsi bomo vedeli, kdo je komu pomagal pri kateremu je bilo kaj vzeto. To je po moje študi v redu. Poslednja etapa našega boja je, da bi podjetja — delovne enote dobile večje pravice pri odločanju in uporabi sredstev, ki jih ustvarjajo.

Kot je javnosti znano ste imeli v preteklosti precej starih sporov s svojim centralnim delavskim svetom. Za katike principe pa ste se vi osebno v tem sporu zavzemali, kako in v čem ste uspeli in kaj bi se morali storiti, da bi bili račun med različnimi obrati istega podjetja kar najbolj čisti?

● Bistvo sporov je bilo okrog delitve sredstev. Podjetje je bilo preveč centralizirano. Obrati, ki so konkretno največ prispevali pri ustvarjanju sredstev, niso imeli prava na delitev sredstev. Kolektiv našega obrata in jaz osebno, smo se zavzemali, da se sredstva ne bi preveč prilevala iz obrata v obrat, toda, smo postopajali, smo za vrnitev obratov, ki službe posluje, in vrnitev obratov, ki službe posluje, tudi vpliva na to, zakaj se bo sredstva porabila in kako. Naše veliko podjetje povečuje dvajset tovarn — delovnih enot. V okviru podjetja je teku formiranje organizma kot neke banke, ki bo imelo sredstva sredstva koder bo potreba. Vendar vsako podjetje bo zase ločeno računalo, da bomo vsi vedeli, koliko kdo ustvarja. Vsi bomo vedeli, kdo je komu pomagal pri kateremu je bilo kaj vzeto. To je po moje študi v redu. Poslednja etapa našega boja je, da bi podjetja — delovne enote dobile večje pravice pri odločanju in uporabi sredstev, ki jih ustvarjajo.

Kot je javnosti znano ste imeli v preteklosti precej starih sporov s svojim centralnim delavskim svetom. Za katike principe pa ste se vi osebno v tem sporu zavzemali, kako in v čem ste uspeli in kaj bi se morali storiti, da bi bili račun med različnimi obrati istega podjetja kar najbolj čisti?

● Bistvo sporov je bilo okrog delitve sredstev. Podjetje je bilo preveč centralizirano. Obrati, ki so konkretno največ prispevali pri ustvarjanju sredstev, niso imeli prava na delitev sredstev. Kolektiv našega obrata in jaz osebno, smo se zavzemali, da se sredstva ne bi preveč prilevala iz obrata v obrat, toda, smo postopajali, smo za vrnitev obratov, ki službe posluje, in vrnitev obratov, ki službe posluje, tudi vpliva na to, zakaj se bo sredstva porabila in kako. Naše veliko podjetje povečuje dvajset tovarn — delovnih enot. V okviru podjetja je teku formiranje organizma kot neke banke, ki bo imelo sredstva sredstva koder bo potreba. Vendar vsako podjetje bo zase ločeno računalo, da bomo vsi vedeli, koliko kdo ustvarja. Vsi bomo vedeli, kdo je komu pomagal pri kateremu je bilo kaj vzeto. To je po moje študi v redu. Poslednja etapa našega boja je, da bi podjetja — delovne enote dobile večje pravice pri odločanju in uporabi sredstev, ki jih ustvarjajo.

Kot je javnosti znano ste imeli v preteklosti precej starih sporov s svojim centralnim delavskim svetom. Za katike principe pa ste se vi osebno v tem sporu zavzemali, kako in v čem ste uspeli in kaj bi se morali storiti, da bi bili račun med različnimi obrati istega podjetja kar najbolj čisti?

● Bistvo sporov je bilo okrog delitve sredstev. Podjetje je bilo preveč centralizirano. Obrati, ki so konkretno največ prispevali pri ustvarjanju sredstev, niso imeli prava na delitev sredstev. Kolektiv našega obrata in jaz osebno, smo se zavzemali, da se sredstva ne bi preveč prilevala iz obrata v obrat, toda, smo postop

Ljubljansko posavje

v boju
za zmago
in
svobodo

V tretjem poglavju drugega dela koncepta »Ljubljansko Posavje v boju za zmago in svobodo«, ki ga je napisal Jože Ravbar, je obravnavano delavsko gibanje od 1932. do 1937. leta.

Avtor najprej opisuje, da so se iz zaporov začeli vračati komunisti (v zapore so prišli po uvedbi monarhofašistične diktature in nerazumljivega sklepa CK KPJ o oboroženi vstaji, leta 1929), ki so zopet obnovili partijske organizacije. Tedaj sta Edvard Kardelj in Boris Kidrič obnovila tudi Pokrajinski komite KPJ za Slovenijo.

V delavsko gibanje so se začeli vključevati mladi delavci in študenti, kar velja, ugotavlja avtor, tudi za ljubljansko Posavje. Posebej omenja Franca Leskoška, ki je tedaj vodil sindikat kovinarjev za Slovenijo v URSSJ in ki je tudi na ljubljanskem Posavju vzgajal kasneje znane revolucionarje.

V nadaljevanju avtor opisuje obstoj ilegalne ciklostilne tehnike, ki jo je ustanovila partijska organizacija na Ježici in ki je delovala v obdobju 1931. in 1932. leta. Bila je v hišnem bunkerju pri Andreju Kumarju, ki je v tem času postal tudi sekretar jeziško partijske celice.

Nato Jože Ravbar v nekaj vrsticah opisuje delo te partijske organizacije in med drugim pove, da je bil decembra 1933. leta aretiran in obsojen Ivan Tomc z Ježice. »Do tega je prišlo«, piše avtor, »zato, ker se je na sešatek okroglega komiteja K^o ki je bil v njegovem stanovanju (Ivana Tomca), vrnil policijski agent Krajič in je prisotne ovadil policijo.

Ko nadalje opisuje kakšne naloge je tedaj imela jeziška partijska organizacija omenja tudi preskrbo prebivališče tudi Josipu Brozu-Titu (1934) in Mihi Marinku.

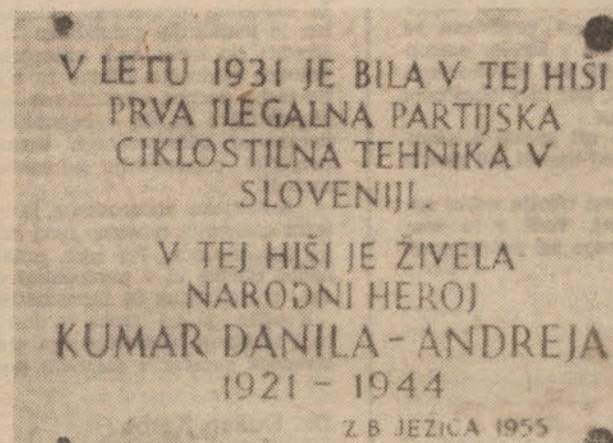
Po razmeroma kratkem orisu dela jeziške partijske organizacije v letih 1931. in 1932. avtor začne opisovati

»Črnuče v obdobju šestojanuarske diktature in časa po njej«. Omenja, da je bila na Črnučah močna kulturno-prosvetna aktivnost in sicer v rokah klerikalizma, ki pa je prenehala po uvedbi šestojanuarske diktature (1929). V takšnem mrtvilo so mladi delavci iskali izhod in stikih s črnuškimi socialdemokrati, tu pa so prihajali pod vpliv KP. Nato na 12 straneh zelo dobro in podrobno opisuje ustanovitve in delo črnuške »Svobode« od 1932. do 1935. leta. To poglavje je verjetno tako obdelano, da ni več kaj dodati. Cutiti je, da je avtor imel o delu čr-

niji zelo močno povezani s Francem Leskoškom in Tomom Brejcem pa to, po njegovem, dokazuje, da je na Črnučah partija tudi v tem času delovala.

Leta 1934. se s črnuškim komunistom Maksom Pečarjem poveže Andrej Kumar z Ježice, ki se te povezave spominja kot sprejem Maksa Pečarja v KP.

Kdo vse je na Črnučah postal član KP v obdobju do leta 1936, piše avtor, je težko ugotoviti. Misli, da sta bila samo Maks Pečar in Cene Stupar, dočim meni, da je imel SKOJ kar 5 članov in sicer: Staneta Bizjaka, Fran-

Spominska plošča na nekdanji Kumarjevi hiši na Ježici.

nuške »Svobode« na razpolago dovolj materiala.

Podpisniki »pravila« v pripravljenem odboru za ustanovitve podružnice Delavske kulturne in telovadne zveze Svoboda, na Črnučah, ki je bila v rokah socialdemokratov, so bili: Maks Pečar star 25 let, Ciril Črnivec, Skrlep in Mihael Rode, vsi trije stari po 19 let. Ustanovni občni zbor je bil 8. maja 1932. leta.

Nato avtor na eni strani in pol polizkuša opisati rojevanje naprednejših misli na Črnučah od leta 1918. dalje. Prizna, da je delovanje KP v tem času do leta 1936. za Črnuče zelo težko rekonstruirati, ker pa so bili nekateri Črnučani po sindikalni li-

ca Ravbarja, Franca Trčka, Staneta Bizjaka in Rezko Dragarjevo.

Pod naslovom »Nepodjunašev na črnuške Svobodaše na Mali planini« avtor konkretno opiše, kako se je to zgodilo. Orjunaši so bili oboroženi z revolverji, motila pa jih je »zastava« na dimniku planinske kočice, v kateri so bili Svobodaši. To je bila rdeča ruta Maksa Pečarja in ko je orjunašem povedal, da je njegova, so ga z revolverjem udarili po glavi. Orjunaši so jih z grožnjami tudi prisilili k slikanju. Na osnovi te fotografije so sledile aretacije in preiskave pri vseh.

Po tem zanimivem opisu se avtor povrne na Ježico in opiše volitve v Narodno skupščino in občinske odbore leta 1935. Volitve v Narodno skupščino so bile maja, v občinske odbore pa decembra meseca. Okrog kratkih, a resničnih podatkov o volilnih rezultatih, avtor naniza širok splet jugoslovanskih političnih dogodkov in sicer okrog vlade in vladajočih strank.

Nosilec liste JRZ na Ježici je bil klerikalec Franc Sever (ob osvoboditvi je ušel v inozemstvo), nosilec liste pod naslovom Slovenska fronta ali list delovnega ljudstva pa je bil Ignac Dovč iz Male vasi (1942. leta so ga ubili Italijani). Njegov namestnik je bil Lojze Erjavec z Ježe pri Črnučah. Severjeva lista je dobila 547 glasov, Dovčeva pa 136. Kljub takšnemu razmerju pa je Slovenska fronta dobila v občinski odbor samo enega odbornika, ostale in sicer 23, pa JRZ.

To poglavje avtor zaključuje s sledečo ugotovitvijo: »Volitve so kljub zmagi klerikalcev dokazale, da je na tem območju prisotno delovno ljudstvo, ki ga vodi komunistična partija. Prav to je bilo zelo pomembno za nadaljnji razvoj gibanja, za vero delovnih množic v Partijo.«

S. K.

Predvolilno zborovanje

Občinski odbor ZZB NOV občine Bežigrad je 3. aprila sklical predvolilno posvetovanje. Od 80 povabljenih je bilo na posvetovanju kar 72 udeležencev, med njimi tudi republiški poslanec Zdenko Roter in predsednik občinske konference SZDL Janez Rigler.

Po razpravi, ki je trajala dve uri in pol, so člani Zveze borcev ugotovili in sklenili:

— Odločneje se je treba boriti predvsem za hitrejše reševanje še nerešenih vprašanj članov ZB.

Zavzemati se je treba za poseben zakon o borch NOV, ki bo enotno uzakonil pravice borcev.

— Pokojnine borcev postajajo problem

glede na nepreskrbojene družinske člane. — Dopolnilna zaposlitev mlajših upokojencev članov ZB ni samo materialno vprašanje, temveč tudi moralno, zato do prepovedi dopolnilne zaposlitve članov ZB ne sme priti.

— Urediti je treba dispanzerski način kontrole zdravja članov ZB.

— Cenzus za dobivanje invalidskega dodatka je treba usklajevati z gibanjem splošnega življenjskega standarda.

O reševanju vseh vprašanj članov ZB NOV, na katera lahko vpliva občinska skupščina, so odbornikom občinske skupščine izrekli priznanje. Nekaj kritike pa je bilo na račun občinske temeljne kandidacijske konference, ki je izločila precej kandidatov za odbornike mestne in republiške skupščine. Predsednik občinske konference SZDL je pojasnil, da so to popravili zadnji zbori volivcev in večina tistih, ki so na omenjeni konferenci izpadli, ponovno kandidira.

STANE KOMAN

Organizacije rezervnih oficirjev in podoficirjev

Različna dejavnost

● V januarju, februarju in marcu so imele krajevne organizacije rezervnih oficirjev in podoficirjev občine Ljubljana-Bežigrad letne konference. Iz poročil in zapisnikov je razvidno, da so si po aktivnosti organizacije zelo različne.

● V letu 1968 je v višji čin napredovalo okrog 300 rezervnih oficirjev in podoficirjev iz naše občine; 25 jih je prejelo odlikovanje predsednika Tita.

● Vse organizacije tare vprašanje, kako povečati prisotnost na dopolnilnem strokovnem izobraževanju rezervnih oficirjev in podoficirjev.

● Občutek odgovornosti za uspešno vseljudsko obrambo je v vodstvih krajevnih organizacij zelo močan.

● Na letni konferenci se le člani terena Bežigrad niso mogli takoj odločiti za odcepitev ZROP od ZZB NOV.

Potem, ko je narodni heroj Franc Štadler-Pepe iz krajevnih skupnosti Bežigrad prejel diplomu častnega člana krajevnih organizacij rezervnih oficirjev in podoficirjev iz Posavja, se je zahvalil in dejal, da mu je posavska organizacija zelo blizu in da se redno odziva povablilom. Povedal je, da spremlja delo te organizacije in da je vesel, ker je zelo aktivna. Na kraju svoje zahvale in pohvale je, kot predsednik Odbora za pohode »Po poteh partizanske Ljubljane«, pozval članstvo organizacije, da sodeluje na teh pohodih še bolj kot doslej, zlasti pa je priporočil številno udeležbo drugo leto, ko bo 25. letnica osvoboditve Ljubljane.

Častne člane pa je imenovala tudi krajevna organizacija terena Stadion in sicer aprila meseca lani, na proslavi obletnice ustanovitve Osvobodilne Fronte, ko so razvijali tudi svoj prapor. Za častna člana so imenovali rezervnega podpolkovnika Ignaca Kranca in rezervnega polkovnika Rudolfa Hohkrauta. Takratna prireditev je bila lepa manifestacija sodelovanja z učenci osnovne šole Dr. Vita Kraigherja. Ob tej priliki so se tudi dogovorili za nadaljnje sodelovanje, ki je zopet prišlo do izražaja na skupnem praznovanju »Dneva JLA« v decembru mesecu lani.

● Najboljši organizaciji — Stadion in Posavje

Krajevna organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev terena Stadion je bila lani skoraj gotovo najboljša organizacija te vrste v naši občini. Enaka ali zelo blizu ji je bila krajevna organizacija terena Posavje. Na letni konferenci posavske organizacije so podelili posebne zahvale za požrtvovalno delo. Takšno zahvalo je dobil Djordje Zakič in še šest drugih članov. Razen tovariša Zakiča, ki je pohvalo dobil za dolgoletno požrtvovalno delo, so jo ostali dobili tudi zaradi prizadevanja ob razvijanju prapora posavske organizacije in pri organiziranju vrtno veselice v letu 1968. Obe organizaciji, iz Stadionu in Posavja, pa sta lani

poleg razvijanja svojih praporov organizirali tudi po dva izleta v partizanske kraje.

S takšno aktivnostjo kot ti dve organizaciji, se druge niso mogle pohvaliti. Zelo kritično so ocenili svoje delovanje črnuški rezervni oficirji in podoficirji. Njim lani sploh ni uspelo konstituirati odbora, ki pa je s tremi poizvedljivimi člani, brez izvoljenega predsednika, vseno deloval in opravil večino nalog.

Še bolj kritični so bili sami s seboj člani s terena »Boris Kidrič«, ki so ugotavljali, da se je precejšen del članstva nalezelo komunistični in zasluzkarstva, dočim odbor, z nekaterimi požrtvovalnimi tovariši, poizkuša opraviti vse naloge.

Bolj razveseljava je bila razprava na letni konferenci krajevnih organizacij rezervnih oficirjev in podoficirjev s terena Bežigrad, kjer so ugotovili, da je po treh letih mrtvila, pred leti ena najbolj aktivne krajevne organizacije, lani spet začelo organizirano delo.

Ni razveseljava situacija pa ni v Savskem naselju. Tam je največ rezervnih oficirjev in podoficirjev s problemi vseh vrst, vendar organizacija ni dovolj aktivna. To se najbolj vidi po tem, da so se zadovoljili z mimogrede opravljenimi letnimi konferencami, v domu JLA v Ljubljani, po strokovnem predavanju, ko je v dvorani ostalo okrog 10 odstotkov članov njihove organizacije.

Lani je v naši občini napredovalo v višji čin zelo veliko število rezervnega starejšinskega kadra, okrog 300 članov. Odlikovanih je bilo 25 članov. Napredovanja in odlikovanja so predlagale krajevne organizacije, toda ne vse. Člani nekaterih krajevnih organizacij rezervnih oficirjev in podoficirjev so bili lani zelo prikažani, prav bi zlasti za napredovanja. Prav bi bilo, da bi člani večkrat opozorili vodstva svojih organizacij, da bi tudi o tej nalogi dovolj razmislili.

Seveda ni prav nič čudnega, če so se na vseh letnih konferencah krajevnih organizacij rezervnih oficirjev in podoficirjev največ pogovarjali o dopolnilnem strokovnem izobraževanju in s tem v zvezi o nalogah vseljudske obrambe. Zelo zanimiva je ugotovitev, da se je strokovnih predavanj in taktičnih vaj v letu 1968. udeleževalo približno enak odstotek članov krajevnih organizacij, ne glede na to, koliko se lahko posamezne organizacije pohvalijo s svojo splošno aktivnostjo. Seveda odstotek udeležbe ni bil najboljši, saj se je global od 60 do 80 odstotkov članstva posamezne organizacije. Zanimivo je tudi to, da so na letni konferenci terena Bežigrad izjavili, da se strokovnih predavanj udeležujejo predvsem mlajši člani, na Črnučah pa, da se jih udeležujejo predvsem starejši člani.

Ti še nekaj. Ko so organizacije na predavanju vabile z vabilom oddelka Narodne obrambe mesta Ljubljana je bila udeležba najmanj enkrat večja!

Pregled poročil o letnih konferencah krajevnih organizacij vojaškega rezervnega starejšinskega kadra pa nudi še druga presenečenja; na primer rezultati lanskega testiranja dopolnilnega znanja. Udeležba na testiranju je bila zelo velika, povprečno 80 odstotka. Prav tako je dobra povprečna ocena 3,7. Odkod to znanje? Za mlajše rezervne oficirje in podoficirje ki so si zadnja leta prislužili čin, je to vprašanje odveč. Ni pa odveč za tiste starejše člane, ki se niso udeleževali strokovnih predavanj in taktičnih vaj. Toda tudi za to je odgovor. Vsem je bila na razpolago strokovna literatura v glasilu organizacije — v vojaškem informativju. Le ena pripomba in sicer iz letne konference terena Stadion, da mislijo o realni ocenitvi znanja. Rečeno je bilo, da je bil prostor, kjer so člani izpolnjevali test, premajhen in da je bilo možno prepisovanje odgovorov. Verjetno lahko rečemo, da gre nekaj odstotkov dobre ocene tudi na ta račun. Mimogrede naj povemo, da bodo odseji izpiti po sistemu kuvert s 3 vprašanji.

Toliko razprave kot jo je bilo v zvezi z dopolnilnim izobraževanjem je bilo tudi o odgovornosti ZROP-a za uspešno vseljudsko obrambo. Izrečeno je bilo veliko predlogov in sprejeto več obvez za večjo vključenost v to, trenutno zelo aktualno nalogo. Predlogi in obveze so se nanašale na delo v stabilni civilni zaščiti, zlasti starejših članov ZB in VVI, potem na delo s šolsko mladino, na razvijanje tradicij NOB, predvsem pa na dopolnilno izobraževanje vojaškega rezervnega starejšinskega kadra.

● Čeprav narazen, vseeno skupaj

Ze precej časa se govori o pravičnosti in potrebi odcepitve ZROP-a od ZZB NOV. Odcepitev narekuje nujnost večjih naporov za povečanje obrambne sposobnosti vojaškega rezervnega starejšinskega kadra in dejstvo, da je v ZROP-u vse več mladih rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki niso in ne morejo biti člani ZB. V krajevni organizaciji terena Stadion in »Boris Kidrič« so na primer ugotovili, da je pri njih razmerje 1:3 v korist mlajših. To in posebne naloge rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki so zatejete tudi v novem zakonu o narodni obrambi in vojaški obveznosti, je narekovalo vsem krajevnim organizacijam, da so izglasovale osamosvojitve organizacije ZROP-a, čeprav ne brez vzdržanih glasov. Izjema je bila le krajevna organizacija terena Bežigrad, ki se na letni konferenci še ni mogla odločiti za osamosvojitve.

Sicer pa so na vseh letnih konferencah poudarjali pripravljenost in potrebo sodelovanja samostojne ZROP z borčevskimi organizacijami, predvsem na področju razvijanja tradicij NOB in partizanskega bojevanja.

STANE KOMAN

Častni člani krajevnih organizacij rezervnih oficirjev in podoficirjev

Franc Štadler-Pepe

Ignac Kranjc

Rudolf Hohkraut

PREDSTAVLJAMO VAM KANDIDATE ZA POSLANCE

Dr. Dušan Mis

stva v republiki. Stališča v zvezi s takimi imenovanimi zveznimi tezami, ki so se izoblikovala v socialno-zdravstvenem zboru in v naši skupščini, so gotovo pripomogla, da je zvezna zakonodaja, ki jo v kratkem pričakujemo, vendar le pustila dovolj široko odprta vrata za urejanje problemov zdravstva, zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene službe v Sloveniji.

Menim, da vsejugoslovanska poprečja za urejanje tako občutljivih področij, na katerih se najbolj neposredno srečujejo in združujejo osebni in družbeni interes in ki v vsaki republiki odražajo specifične potrebe, ne morejo biti merilo. Tudi bodoča orientacija in naloga naše skupščine in njenega socialno-zdravstvenega zbora naj bi bila, zagotoviti prebivalstvu v Sloveniji takšno zdravstveno varstvo, kot ga potrebuje.

Pri tem je teoretično zelo pomembno tudi dejstvo, da človek kot individuum ni motiviran za svoje zdravje, ki ga znanost navadno ceni šele tedaj, ko ga več ni. Dosedanji rezultati na področju preventivnega in aktivnega delovanja v zdravstvu, ki je tesno povezano z vsemi oblikami zdravstvenega varstva, nas zavezujejo, da tudi v prihodnje ne bi bilo smotno, kljub temu da se bomo razvijali samoupravno, prepuščati to zgolj individualni, spontani omeni in odločitvi. Pri urejanju problemov preventivnega in aktivnega delovanja v zdravstvu je vsekakor zelo pomemben družbeni interes. Vse večjo pozornost bo treba posvetiti skrbi za človeka, za zaščito ozračja, ki je npr. v Ljubljani že močno onesnaženo in škodljivo za zdravje ljudi in za prirodo. Nadaljnje pomembno področje preventive je nadzorstvo nad živili. V zvezi s tem moram ugotoviti, da učinkovitega nadzorstva ni, kar pomeni, da zaščiti človeka ne posvečamo zadostne pozornosti. Tudi marsikatero zdravilo, ki je danes v prosti prodaji, bi moralo biti strožje nadzorovano. Prav živila, voda, ozračje.

Sanitarne inšpekcije nimamo urejene. V vsej Sloveniji imamo v sanitarni inšpekciji le dva ali tri zdravnike, čeprav je to specifično področje zdravstvenega varstva.

Se nameravate, tovariš Mis, za ureditev teh pomembnih vprašanj zavzemati v skupščini, če boste izvoljeni za poslanca?

Če bo tak program socialno-zdravstvenega zbora in skupščine, vsekakor. Sicer pa menim, da so poslanska vprašanja zelo koristna institucija, ki mimo programa skupščine in njenih zborov poslancev omogočajo načrtovanje aktualna vprašanja in s tem pospeševati njihovo urejanje.

Ivo Majdič

»Socialna problematika je zapostavljena«

Za rešitev katerih problemov s svojega ožjega delovnega področja bi se predvsem zavzemali, če bi bili izvoljeni za poslanca?

Mislím sicer, da je skupščina obravnavala tudi socialne probleme v Sloveniji, sodim pa, da smo to problematiko doslej zelo zapostavljali in da so bile, vzrok temu nekatere teorije iz preteklosti, češ da v socialistični družbi ne more biti socialnih problemov.

Gospodarska reforma nedvomno prinaša socialno diferenciacijo in jo čedalje

bolj zaostrojuje. Zato menim, da bi se, če bi bil izvoljen za poslanca, moral zavzemati za to, da bi se v Sloveniji z vso resnostjo lotili analize socialnih problemov. Ker delujem na področju Rdečega križa, čutim v prvi vrsti potrebo po reševanju problemov starih ljudi, predvsem na podeželju. Vrsta starih ljudi ostaja na posestvih, ki jih zaradi starosti ne morejo obdelovati in se zato tudi ne morejo samostojno preživljati. To je eden zelo perečih problemov, ki bi jih morali začeti urejati z vso resnostjo.

Prosvedno-kulturni zbor

V prosvedno-kulturni zbor republiške skupščine bodo izvolili tri poslance. Volitve bodo na prvi seji nove občinske skupščine po konstituiranju (23. aprila). Glasovali bodo odborniki občinske skupščine in delegati, izvoljeni na zborih delovnih ljudi s področja prosvete in kulture. Kandidatov je šest: dr. VLADIMIR Benko, inž. Viktor Turnšek, inž. Franc Pantar, Dušan Mišar, Tilka Blaha in inž. Vladimir Mušič. Izvoljeni bodo trije poslanci in sicer bodo to tisti trije kandidati, ki bodo dobili največ glasov odbornikov občinske skupščine in elektorjev (delegatov).

Dr. Vladimir Benko

»Bolj načrtno znanstveno raziskovalno delo«

Kaj menite o nagrajevanju učiteljev in profesorjev ter nasploh o financiranju šolstva?

Glede na lanske letošnje načrte republiškega izvršnega sveta o sanaciji šolstva upam, da se bo v teh okvirih pravilneje reševalo nagrajevanje učiteljev in profesorjev in da se bo njihov materialni položaj uskladil s položajem delavcev v gospodarstvu, prav tako mislim na šolsko administracijo. Osebnostno menim — in v tem smislu podvzemam prve korake tudi na našem zavodu, Visoki šoli za politične vede — da je v nagrajevanju učiteljev in profesorjev potrebno vključevati tudi merila za presojo njihove kvalitete dela. Kriteriji republiške izobraževalne skupnosti glede na sistematizacijo let ne upoštevajo.

Za kaj konkretno se boste v skupščini zavzemali in kaj boste storili, če vaših predlogov ne bodo upoštevali?

Več načrtnosti v znanstveno-raziskovalnem delu, večja skrb šolam zunaj večjih središč, odkoder je naša družba v preteklosti črpala veliko talentov, pa sedaj to zanemarjamo. Zavzemal se bom za več povezave med srednjimi šolami in visokimi šolami. To je nekaj stvari, katerim želim posvetiti posebno pozornost. Ne bom se ustrašil — navzlic temu, da bi to moglo izveneti kot lokalpatriotizem — zatrjevati tudi v skupščini, da je razvoj sociologije in političnih ved, ki jih gojimo na naši šoli, pomemben kazalec stopnje demokratičnosti v našem družbenem sistemu.

Imajo zbori republiške skupščine — s posebnim ozrom na kulturno prosvetni zbor — dovolj možnosti, da realno vplivajo na politiko v republiki?

Bil sem med občanami zunaj skupščine, ki so v razpravi o ustavni reformi podpirali stališča, kot jih je v njej zastopal bežigradski poslanec tov. Roter. Torej dvodomni sistem, ker menim, da je v njem več možnosti za afirmacijo in realizacijo stalšče naše prosvete, kulture in znanosti.

Kaj menite o dvotirnem visokoškolskem študiju v Sloveniji — Ljubljana, Maribor?

Sem predsednik komisije, ki se bori, da bi višja komercialna šola v Mariboru postala visoka šola. Gre za preosnovanje višje v visoko šolo to je za drugostopenjski študij. Mislím, da je Maribor in njegovi regiji takšna šola potrebna, ker takih strokovnjakov na tem območju zelo primanjkuje. Poglejte od 66 leta do letos je 51 odstotkov vseh diplomantov ekonomske fakultete (Ljubljanske) ostalo v ljubljanski regiji, 6,9 odstotkov je prišlo v Maribor, 3 odstotke v Celju in 1 odstotek v M. Soboto. Na ljubljanski ekonomski fakulteti študira samo 5,5 odstotka študentov iz štajersko-koroške regije, 42 odstotkov pa iz ljubljanske.

Na obeh šolah obstajajo tudi bistvene razlike v metodologiji pouka in študija. Mariborčani bodo tretjestopenjski študij in doktorat znanosti lahko polagali samo v Ljubljani. Podobno željo po visokem rangi ima tudi mariborska višja pravna šola. Menim, da prav tako upravičeno. Sistem študija bo naslednji: dve leti šolanja, tri leta prakse in spet dve leti šolanja. Močna naravna selekcija torej. Za drugo stopnjo bodo morali študentje izpolnjevati več pogojev.

Inž. Franc Pantar

»Profesorji so slabo plačani«

Kakšne strokovnjake zares potrebujemo in kakšnih ne, mislim predvsem na planiranje. Je naš sistem šolanja visokokvalificiranih strokovnjakov dober in pravilen glede na dvotirni sistem visokoškolskega študija v Sloveniji?

Ne bom mogel točno odgovoriti. Predvsem vprašljivo je planiranje kadrov. Naša šola (Center strokovnih šol) je združenje strokovnih šol in opazamo, da je priliv učencev v posamezne panoge nemotiviran. Ni nobenega oprijemljivega razloga, spram katerega bi se mladina odločala za posamezne poklice. Nekateri narede ta korak zaradi veselja, drugi pa spet zato, da si pač najdejo poklic, ne ozirajo se na to ali jim zares ustreza ali ne. V tej zvezi opazamo praznino pri poklicnem usmerjanju mladih ljudi. Prav v srednjih šolah se dostikrat pokaže, da učenec ne zmore tistega, za kar se je odločil. Včasih gre krivda na zmore njegove podpovprečne nadarjenosti za določen poklic, nemalokrat pa tudi na račun učno-vzgojnega sistema. Veliko vprašanje je, kako naj bi to preprečili oziroma bolje organizirali. Opažamo, da se ljudje s srednjo šolo šestkrat zaposlujejo v povsem drugih poklicih. Zakaj? ker v svoji stroki pač ne najdejo prostega delovnega mesta. Strokovnjakov za gospodarstvo ne moremo planirati, če ne poznamo dejanskih potreb.

Mnenja o dvotirnem visokoškolskem sistemu v Sloveniji (Maribor—Ljubljana) so zelo deljena. Večinoma se sliši mnenje, da prva stopnja ne pomeni ničesar za prakso — za življenje. Verjetno je to preveč teoretična izobrazba za neko povsem praktično delo, pa spet premalo visoka za znanstveno delo. Takšen profil strokovnjaka s prvo stopnjo ne ustreza, razen morda v določenih primerih.

Težave šol so v več smereh: prostori, oprema, prenatrpanost, končno pa še to, da ni mogoče dobiti zaposlitve v ustreznih stroki.

Kaj meniti o plačah učiteljev in profesorjev ter nasploh o financiranju šolstva in kulture?

Velja splošno mnenje, da so profesorji slabo plačani. Izobraževalne skupnosti imajo statut in merila, po katerih razporejajo denar za delovna mesta; bolj ali manj je to v redu, kar se tiče pomanjkanja sredstev pa je težko zagotoviti višek, ki bi dvignil kvaliteto profesorjevega dela. Na vsak način je pravilno stališče, da so enake vrste učiteljskega kadra enako plačane. Vendar delo na enakem delovnem mestu je lahko zelo različno — mislim na pogoje dela — tu je pa vprašanje, če je prav, da so takšna delovna mesta enako plačana.

Za kaj se boste zavzemali v skupščini, če boste izvoljeni za poslanca?

Moram reči, da ne vem. Stvar je za mene povsem nova in trenutno ne vem, kje je največji problem, ki bi ga človek načel. K vsakemu danemu konkretnemu vprašanju lahko najdeš odgovor, medtem ko je na splošno gledano res težko neke zagrabiti, ker opažam, da je precej neurejenega. To ni kritika, ampak moje osebno mnenje.

Tilka Blaha

»Šolstvo ne more biti odvisno od ekonomske moči posamezne občine«

Kaj menite o nagrajevanju učiteljev in profesorjev ter nasploh o financiranju šolstva?

O tem je bilo zadnje čase veliko razprav, predvsem v smeri, da bi kolikor toliko uskladili osebne dohodke učiteljev in profesorjev z delavci, zaposlenimi v gospodarstvu. Moram reči, da takšna prizadevanja republiške izobraževalne skupnosti že dajejo prve rezultate. V povprečju bomo imeli letos za vso Slovenijo dokaj izenačene osebne dohodke v osnovnih šolah, delno pa tudi v srednjih in visokih. V prihodnje si bomo morali prizadevati, da ti dohodki ne bodo zastajali in da bodo vsaj na isti ravni kot osebni dohodki ljudi istih kategorij, zaposlenih v gospodarstvu.

Glede financiranja šolstva nasploh pa je še precej odprtih vprašanj. Pri osnovnem šolstvu smo morda uspeli vsaj za letos, ko smo ves denar za dopolnjevanje občinskih proračunov prenesli na republiško izobraževalno skupnost. Do neke mere smo tako rešili manj razvite občine. Tu pa je navzlic temu še precej odprtih vprašanj. Dobro vemo, da nekatere občine ne bodo mogle izpolniti svojih obveznosti, ki jih imajo do osnovnega šolstva. Vendar ob tem niti ni toliko problemov, če izvajamo mnenja, ki so še vedno živa da bi morali tudi osnovne šole financirati v okviru republike.

Za osnovno in srednje šolstvo je zagotovljen v povprečju enak nivo plač glede na izobrazbo v vsej Sloveniji. Vendar s tem ni rečeno, da so tudi konkretno povsod plače enake, ker to tudi najbrž ni bil namen. Za boljše uspehe, za večjo prizadevanja, naj bi bile tudi razlike v plačah. Ne moremo pa dopuščati velikih razlik oziroma ne moremo sprejeti načela, da bi bile plače učiteljev povsem odvisne od ekonomske moči občine.

Kar zadeva visoko šolstvo, je problem financiranja sistemsko urejen. Vse te šole financira republika. Precej odprtih vprašanj pa ostaja pri financiranju srednjih šol, kljub temu, da smo tudi te šole letos prenesli na republiško izobraževalno skupnost.

Mislím pa, da je predvsem odprto vprašanje razvoja ustrežnejše mreže strokovnega šolstva in stimulativnejše podpiranje tistih šol, ki kažejo največje pomanjkanje v mreži našega šolstva. Rada bi opozorila na problem, ki je prav zdaj zelo pereč. Gospodarske organizacije financirajo izobraževanje iz sklada skupne porabe, ki je pri nas zelo visoko obdavčen. Republiški izvršni svet zdaj pripravlja predlogov, da bi oprostili dajatev tista sredstva skupne porabe, ki jih gospodarske organizacije porabijo za izobraževanje, vendar le do višine 1,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov, ki jih izplačajo v enem letu. To pa pomeni rešitev le za tiste gospodarske organizacije, ki dajejo zelo malo ali pa nič za izobraževanje, medtem ko za druge gospodarske organizacije, ki že danes dajejo precej več za izobraževanje, ne pomeni rešitve. Zavzemati bi se morali predvsem za izenačevanje pri financiranju ter v celotni politiki financiranja šolstva stimulirati gospodarske organizacije.

V tej mandatni dobi ste bili poslanka prosvetno kulturnega zbora zvezne skupščine. Imajo, po vašem mnenju, zbori republiške skupščine posebej še prosvetno-kulturni zbor, dovolj možnosti, da realno vplivajo na politiko v Sloveniji?

Področje prosvete, kulture in znanosti je že po ustavi pretežno v prisotnosti republike in ima republiška skupščina vse možnosti, da na tem področju razvija in uveljavlja svojo politiko. Zvezna skupščina je v preteklem obdobju sprejela zelo malo zakonov ali odločitev, ki bi kakorkoli ovirali republiko. Predvidevamo, da bo zvezna skupščina v bližnji prihodnosti sprejela resolucijo, ki bo dajala vse možnosti republikam, da glede na njihove razmere in možnosti razvijejo svoj sistem in najdejo konkretne rešitve, ki najbolj ustrezajo. To pa zahteva od republiških organov, ne samo od skupščine, ampak od vseh strokovnih in znanstvenih institucij, dokaj ustvarjalno in obsežno delo.

Ali šolstvo, kakršnega imamo, ustreza današnji stopnji v razvoju gospodarstva in družbe nasploh?

Mislím, da ne. Problem je v tem, da šolstva, potrebo po kadrih, ne moremo planirati v okviru prosvete, ker ne vemo, kakšen bo razvoj gospodarstva, kaj bomo razvijali in kakšne kadre bomo potrebovali. Razprave v planiranju kadrov, zaprte v okvir prosvete, so preozke in bomo nujno morali obravnavati te probleme v skupščini skupaj z gospodarskim in socialno-zdravstvenim zborom. Nasploh menim, da bodo morali vprašanja, ki so med seboj povezana, zbori skupščine tudi skupno obravnavati.

Pravi delovni dogovor

Občni zbor občinske zveze za telesno kulturo

Rednega letnega občnega zbora občinske zveze za telesno kulturo Bežigrad se je udeležilo 47 delegatov iz vseh osnovnih organizacij ter številni gostje, med njimi predstavniki ZTKS Rajko Šugnan, predstavnik odbora za pohod po poteh partizanske Ljubljane Stane Koman, zastopnik občinske skupščine Alojz Smolnikar in zastopnik krajevne skupnosti Posavje Ivan Kunovar.

Podrobno poročilo o delu, uspehih in problemih v preteklem letu je podal predsednik občinske zveze Silvo Čebulj, ki je zgoščeno, a zelo konkretno navedel opravljeno delo, slabosti in nerešene probleme. Opravljeno delo v preteklem letu ni bi-

lo majhno. Napredek je v množičnosti in kvaliteti vadbe, kakor tudi v kvalitetnih dosežkih posameznikov in ekip. Morda je največja vrednost teh kvalitetnih posameznikov in vrst v tem, da so zrasli zares iz množice mladih, ki so deležni redne in kvalitetne vadbe ter da niso umetno, na silo skupaj spravljena družba, ki bi imela za cilj samo rezultate za vsako ceno, pod maksimalno ugodnimi pogoji.

Med najuspešnejšimi v preteklem letu so bili mladi atleti »Olimpijci«, ki so že drugič zapored premočno osvojili naslov najboljših mladinskih ekipe v državi, košarkarji in košarkarice Ježice, ki so se zelo visoko uvrstili v republiških tekmovanjih, pa mladi smučarji iz Dola, ki so premočno osvojili ekipno prvo mesto v biatlonu. Omeniti velja še telovadce Bežigrada, košarkarje Stadiona, balinarje Zarje in seveda oba taborniška odreda.

Zelo uspešno se telesna kultura uveljavlja tudi v šolah. Šolska telesna vzgoja dobiva svojo pravo veljavo in mesto, pa tudi izven šolske športne dejavnosti se počasi, a vztrajno razširja. Brez dvoma je k takšnemu razmahu pripomoglo vsestrano in pristno sodelovanje vodilnih ljudi občinske zveze in profesorjev telesne vzgoje.

V razpravi so člani osnovnih organizacij govorili o svojem delu in problemih ter v glavnem ocenjevali delo vodstva občinske zveze kot zelo uspešno; brez izjeme so vsi poudarili tudi velik delež občinske skupščine in odgovornih ljudi na občini, ki s polno razumevanja gledajo na telesno kulturo za Bežigradom in jo v vsakem pogledu podpirajo.

Posebna komisija je ocenila delo osnovnih organizacij

za telesno kulturo in predlagala občnemu zboru, da nagradi 5 organizacij za njihovo uspešno delo v preteklem letu. Prvo nagrado v znesku 2.000 din je dobil Partizan Ježica, dve drugi nagradi po 1.500 din TVD Partizan Dol in Savski odred tabornikov, dve tretji nagradi po 1.000 din pa košarkarski klub Stadion in TVD Partizan Bežigrad.

Izvolili so tudi nov upravni odbor občinske zveze, ki ga bo tudi vnaprej vodil dosedanjí predsednik Silvo Čebulj, podpredsednik bo Miro Meserko, tajnik pa še naprej Janez Pavčič.

Zastopnik odbora za pohod po poteh partizanske Ljubljane Stane Koman je predal predsedniku občinske zveze Silvu Čebulju plaketo in zahvalo v znak priznanja občinski zvezi za telesno kulturo Bežigrad za vsakoletno številčno udeležbo na pohodu; Bežigrad je med najštevilnejšimi udeleženci na tem pohodu.

Smučarji osnovne šole »Boris Kidrič« iz Savskega naselja so se pomerili v veleslalomu. Tekmovanje je bilo na Zaplani. Pri pionirskih je zmagala Barbara Dostal, pri pionirskih pa Igor Dostal. Zanimivo je, da je bila prvovrščena pionirka na četrtem mestu med pionirji.

Na tekmovanju je sodelovalo čez 30 pionirjev in okoli 70 pionirjev. Proga je bila odlično pripravljena ter zaradi mraza poledenela. Tekmovanje je zares uspelo. Najboljši so dobili lepa priznanja in nagrade. Na sliki: zmagovalec pri pionirskih Igor Dostal.

Besedilo in slika: PRIMOZ HIENG

Za dan mladosti bodo otroci osnovne šole Ježica uprizorili Gobčevo opereto »Kresniček«. Pripravljajo se že več kot dva meseca. Vodi jih (režija in glasbeno vodstvo) Marjan Breznik, sodeluje pa ves učiteljski kolektiv. Nastopilo bo 25 otrok (šola ima vsega 100 učencev). Premiera bo v prosvetnem domu v Savljah.

V vrsti čaka 200 dojenčkov

Obisk v novi vzgojno-varstveni ustanovi »Mladi rod«

»Vzemite ju prosim, saj imam zdravniško potrdilo...« »Ne moremo, vse je polno,« je prepričevala upravni- ca nove vzgojno varstvene ustanove »Mladi rod« v krajevni skupnosti »Boris Kidrič« eno izmed mater, ki so prišle prosit za sprejem svojih otrok.

In tako ni odgovorila samo enkrat. Čeprav je novi vrtec odprl svoja vrata šele novembra lani, je že močno premajhen. V knjigah, kjer so vpisani otroci, ki naj bi večji del dneva preživeli pod strokovnim nadzorom, a za njih ni prostora se da naštet celo kopico imen. Tisti, ki že sami vedo, kdaj bodo lulali, je zapisanih 34, onih, ki še morajo v plenice pa približno dvajset. In med temi je tudi nekaj takih, ki še niso zavekali, ki se še niso rodili. Toda skrbni starši so si že vnaprej zagotovili prostor za svoje male potomce. Tem staršem upravni- ca ne bo mogla odreči gostoljubja pod modernim krovom.

»Rada imam, da je red,« je rekla upravni- ca Jasna Operčkal in se pritožila nad nekaterimi starši:

»Res je, da nimamo prostora za vse otroke, ki bi takoj želeli priti k nam. Toda vsakega, ki želi, vpišemo in starše takoj, ko je kakšno mesto prosto, obvestimo o tem. Potlej pa se neredko zgodi, da se starši pismenemu vabilu ne odzovejo, mi pa čuvamo nezasedeno mesto in tako še najbolj oško-

dujemo tiste, ki z otroci nimajo kam, pa ne pridejo na vrsto. Lahko bi vam naštele celo vrsto staršev, katerim smo vrata v ustanovo odprli, oni pa potlej niti toliko niso, da bi nam povedali, da so za otroka že poskrbeli drugje. Rada bi, da bi sprejem potekal bolj naravno, z večjo odgovornostjo staršev...«

Zgradba vzgojno varstvene- ga zavoda pri bežigrajski gimnaziji sodi prav gotovo med najbolj funkcionalne tovrstne zgradbe v Ljubljani. Polna je svetlobe in zraka.

»Cene so prilagojene bivalnemu standardu,« je rekla upravni- ca. Za otroke od dveh do treh let je treba odšteti 180 din, za starejše 160 din, za mlajše pa približno 20. Te cene so okvirne, starši plačujejo le akontacijo. Po obračunu bomo videli, kakšne bodo resnične cene. Seveda pa to, kar plačajo starši, še zdaleč ne pomeni realne cene, saj nas stane na primer dojenček kar 440 din na mesec. Razlika med ceno, ki jo plačajo starši in dejanskimi stroški, pokrpi skupnost...«

Tako visoka cena bo seveda marsikoga začudila. Toda če povemo, da imajo otroci tu perilo, ki je last zavoda, da imajo stalno zdravniško kontrolo in da žive v pogojih, ki jih lahko primerjamo edino z bolnišničnimi, po snagi in redu sodeč, potlej to pač ni pretirano. Skoraj se da podvomiti, da bi la-

hko mati iz srednje situirane družine tako strokovno in tako uspešno skrbela za svoj naraščaj, kot tu za to izsolane vzgojiteljice. In če k temu dodamo še primerjavo, da marsikateri dojenček veča za 300 din pri skrbnici, ki nima niti približno takšnih pogojev za to, je lahko resnično srečna vsaka mati, ki ji uspe za malčka najti streho v takšni ustanovi.

»Kaj vi menite, kot upravni- ca, o tej novi vzgojno varstveni ustanovi,« smo vprašali Jasno Operčkal;

»Bežigrajska skupščina se zadnja leta zelo prizadeva za razvoj tovrstnih ustanov. In naša je prav gotovo ena izmed najlepših v Ljubljani, pa čeprav je morda tista, v Stožicah, še malo boljša. Z zgradbo sem zadovoljna, čeprav moram reči, da se ponekod pozna, da izvajalec ni so bili povsem kos modernim zasnovam arhitekta. Sicer pa je zgradba odlična, dovolj funkcionalna in povsem odgovarja svojemu namenu. Kot povsod bi se seveda tudi tu našlo nekaj manjših kritičnih pripomb. Prej ko slej bo potrebno nadomestiti nekatere stekla z lesom, beli tlak pri vходу se težko čisti, en vhod je odveč... Menim, da je vzdrževanje malce predrago, toda to je pač nova varstvena ustanova, zasnovana moderno in ni kaj. Bivalni standard je izredno visok, temu primerni pa so seveda tudi stroški...«

90-letnica Franje Žibert

Franja Žibert iz Ulice bratov Kunovar 2 na Ježici je 2. aprila praznovala 90-letnico. Ena najstarejših Ježičank je v pokoju že 33 let. Prej je 40 let delala v Tobačni tovarni. Prva pokojnina je znašala 300 dinarjev, zdaj dobi 44 tisočakov (starih).

BEŽIGRAJČAN V AFRIKE PUŠČAVI

Monterji »Instalacij« delajo na bolnišnici v Agadabii

Libija leži v severni Afriki. Na vzhodu meji na Egipt, na zahodu na Tunis, na severu na Sredozemsko morje, na jugu pa se končuje v peklensko vroči puščavi.

In v tej deželi, ki je v resnici ena sama bolj ali manj vroča puščava, dela okrog 3.000 Jugoslovancev — med njimi tudi precej Slovencev. Naši monterji iz bežigrajskega podjetja »Instalacije«, so zaposleni na gradbišču nove bolnišnice v Agadabii, to je majhno arabsko mestoce 160 kilometrov oddaljeno od Benghazija.

Bil je lep sončen dan marca, ko me je pot zanesla v Agadabio. Bolnišnica raste kak kilometer pred mestecem. Gradbišče skoraj krog in krog obdaja nizko grmovje, sicer pa se povsod ponuja samo pesek, pesek in redki šopi trave, ki jih še ni požgalo sonce. Da, sonce in samota.

Na gradbišču, tik ob novem poslojpu, sem opazil skupino bradatih fantov. Nekaj so si dali opraviti okrog ceni.

»Tle bodo pravi,« sem si rekel in res so bili.

»Vi ste pa od Instalacij — iz Bežigra-

da — ne?« sem jih pozdravil in fantje so živeli.

Janez Kante, Rade Bukva ali po arabsko Palma, Jože Pogačar in Rade Gazvoda. Čez čas sta prišla še dva.

»Čez devet dni bo minilo leto, odkar se prazimo tu,« je povzel besedo prvi bradac. Obrlil se ne bomo toliko časa, dokler ne bomo imeli pravega dela. Pomislite, že cel mesec se dolgočasimo in postopamo po gradbišču. Ni pravega dela. Čakamo na material, čakamo gradbenike, da naredijo svoje.»

Drugi bradac je prvega dopolnil:

»Najhuje nam je, kadar nimamo kaj prijeti v roke, kadar ni dela. Če ni dela, ni za zdržat. Tako ali tako delamo po 10 ur na dan, če pa je res delo, pritisnemo in delamo po 14 do 15 ur. Z montažo smo v močnem zaostanku. Material prihaja zelo počasi in neredno. Razen tega smo odvisni od gradbincev. No, sicer pa bomo mi od centralne kurjave tu še dober mesec, vodovodarji pa do avgusta. Dovolj je bilo. Kurilnica je že v pristanišču, mi pa čakamo. Tu gre vse bolj počasi. Ponavadi pravijo človeku »bukras« (jutri) ali pa kar »badbukras«, to pa je pojutrišnjem...«

»In česa pogrešate?«

»Samoupravljanja!« je presenetljivo hitro odgovoril prvi bradac.

»Kako?« se nisem mogel načuditi.

»Tu nikdar ne vemo pri čem smo. Nihče nam nič ne pove, nihče se z nami nič ne posvetuje. Jugoslavijski podjetje sta daleč. Organizirali bi morali vsaj kakšne tečaje tujih jezikov. Kadar nimamo kaj početi, bi se lahko vsaj učili, ko

ne znamo jezika. Morda bi nam prav prišel kdaj drugič.»

Fantje so se razvneli in povedali, da nimajo nobenega računa, da delajo v tujini, da je doma vsaj zanje precej bolje. Doma so vsak mesec povprečno zaslužili 220.000 starih dinarjev, v Libiji pa dobe po 380.000 Sdin, če funte preračunajo v dinarje. Nikakor jim ne gre v glavo, da morajo gradbenike priganjati in kot mački na soncu prestiti dolgi čas.

Da, gradbenikom je v Libiji bolje kot doma, ker tu precej več zaslužijo. Doma so razmeroma slabo plačani, so menili.

»Nikdar v življenju še nisimo toliko delali in hkrati toliko držali križem roke kot tukaj. Včasih je grozen dolgčas. Edini cilj nam je, da pridemo spet čimprej

domov. Osamljenost in dolgočasje sta hujša, kot žega in lakota,« je pribil fant z najgostejšo brado.

In koliko naši monterji zaslužijo?

Takole od 124 do 135 libijskih funtov na mesec (en funt je 3500 Sdin) in to za najmanj 10-urni delovni dan. Afriška nedelja je petek. Ob prostem času nimam kam iti, zakaj bližnje mesece je arabsko in živi bolj samo zase. Do prvega večjega mesta, ki malo diši tudi po Evropi — Benghaziji je 160 km, do Tripolija na zahod pa čez 700.

Praktično fantje zelo napravijo zelo malo denarja, ker ga nimajo kje. V Agadabii se lahko napijejo kvečjemu gostega črnega čaja... Vsi po vrsti so zdaj — po skoraj letu dni v Afriki — prepričani, da bi bilo bolje, ko bi imeli samo jugoslovansko plačo in dnevnice, ne pa konvertibilnih funtov. Na prenos (trasfer) čakajo po štiri do pet mesecev, doma imajo pa družine...

»To je zelo žalostno. Nerodno je, ker smo šli v investicijo brez denarja in smo zdaj na milost in nemilost odvisni od investitorja — bukra in badbukras, pravijo.

Samota in domotožje sta naredila svoje. Fantje so naveličani vročega afriškega sonca, peska, vetra — in drug drugega. V baraki, kjer stamujejo, so si naredili priročen ventilator, ki jim malce hladi prevročo fantazijo in željo po svežem zraku v domovini. Sicer pa bodo medtem, ko objavljamo te vrstice, prvi izmed njih že doma segli po cvičku, pečenicah in podobnih dobrotah, ki jih Afrika ne premore.

NIKO LAPAJNE